

LLEI 12/1998, DE 21 DE DESEMBRE, DEL PATRIMONI HISTÒRIC DE LES ILLES BALEARS¹

(BOCAIB núm. 165, de 29 de desembre de 1998)

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

El compliment adequat del mandat contingut a l'article 46 de la Constitució exigeix al Parlament de les Illes Balears fer un ús més intens de l'habilitació que li proporcionen els articles 148.1.16ª de la Constitució i 10.19 de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears i, en conseqüència, ordenar globalment l'acció dels poders públics i dels ciutadans de les Illes Balears en matèria de defensa del patrimoni històric, amb voluntat ferma de transmetre a les generacions venidores el testimoni avui encara ric de la història, l'art i la cultura dels pobles illencs.

Aquesta llei neix, per tant, amb la finalitat de completar l'ordenament jurídic vigent i d'aprofundir en els principis conservacionistes -sovint difícils de mantenir en una comunitat de vocació turística- tenint en compte les peculiaritats de les realitats insulars. En concret, el legislador es proposa:

- a) Establir el règim de protecció dels béns integrants del patrimoni històric a partir de les categories de béns d'interès cultural i béns catalogats.
- b) Dedicar una atenció preferent al patrimoni arqueològic.
- c) Definir amb claredat les responsabilitats dels diversos nivells administratius.

---

¹ Aquesta llei s'ha vist afectada, entre d'altres, per les disposicions següents: Llei 11/2002, de 23 de desembre, de mesures tributàries i administratives ([BOIB núm. 156, de 28 de desembre de 2012](#)); Llei 8/2004, de 23 de desembre, de mesures tributàries, administratives i de funció pública ([BOIB núm. 186, de 30 de desembre de 2004](#)); Llei 1/2005, de 3 de març ([BOIB núm. 41, de 12 de març de 2005](#)); Llei 15/2006, de 17 d'octubre, d'arxius i patrimoni documental de les Illes Balears ([BOIB núm. 152, de 28 d'octubre de 2006](#)); Llei 4/2008, de 14 de maig, de mesures urgents per a un desenvolupament territorial sostenible a les Illes Balears ([BOIB núm. 68, de 17 de maig de 2008](#)); Llei 10/2010, de 27 de juliol, de mesures urgents relatives a determinades infraestructures i equipaments d'interès general en matèria d'ordenació territorial, urbanisme i de impuls a la inversió ([BOIB núm. 115, de 5 d'agost de 2010](#)); Decret llei 2/2012, de 17 de febrer, de mesures urgents per a l'ordenació urbanística sostenible ([BOIB núm. 26 Ext., de 18 de febrer de 2012](#)); Llei 7/2012, de 13 de juny, de mesures urgents per a l'ordenació urbanística sostenible ([BOIB núm. 91, de 23 de juny de 2012](#)); Llei 18/2019, de 8 d'abril, de salvaguarda del patrimoni cultural immaterial de les Illes Balears ([BOIB núm. 48, de 13 d'abril de 2019](#)), i Decret llei 3/2021, de 12 d'abril, de mesures extraordinàries i urgents per executar les actuacions i els projectes que s'han de finançar amb fons europeus en el marc del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència ([BOIB núm. 49, de 13 d'abril de 2021](#)), i Llei 4/2021, de 17 de desembre, de mesures extraordinàries i urgents per executar les actuacions i els projectes que s'han de finançar amb fons europeus en el marc del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència ([BOIB núm. 173, de 18 de desembre de 2021](#)). Cal tenir en compte que aquesta llei es troba inclosa en l'annex 1 de la Llei 5/2015, de 23 de març, de racionalització i simplificació de l'ordenament legal i reglamentari de la comunitat autònoma de les Illes Balears ([BOIB núm. 44, de 28 de març de 2015](#)), la qual en l'art. 2 estableix que «S'autoritza el Govern perquè, abans del dia 31 de desembre de 2019, aprovi els textos refosos de les normes legals que s'indiquen a l'annex 1, d'acord amb l'article 37 de la Llei 4/2001, de 14 de març, del Govern de les Illes Balears.

Aquesta autorització inclou la possibilitat de regularitzar, aclarir i harmonitzar els textos legals que s'han de refundre.»

- d) Posar a disposició de les administracions actuant mesures suficients de foment del patrimoni històric.
- e) Elaborar un quadre d'infraccions i sancions que permeti lluitar eficaçment contra la destrucció, la conservació negligent i l'espoliació del patrimoni històric.

La llei present vol aprofitar, en gran mesura, les tècniques jurídiques dissenyades per la Llei 16/1985, de 25 de juny, *del patrimonio histórico español*. En aquesta línia, la protecció dels béns a què es refereix aquesta llei se centra principalment en dues categories de protecció: els béns d'interès cultural i els béns catalogats. La primera d'aquestes categories reuneix els béns més rellevants i mereixedors del grau més elevat de protecció, la qual haurà de ser dispensada per acord del ple del consell insular corresponent. D'altra banda, la categoria dels béns catalogats, que aspira a estendre els límits de l'actual política de defensa i conservació d'aquest patrimoni, acomplirà sovint la funció de protegir béns que més endavant puguin gaudir de la condició de béns d'interès cultural. Els consells insulars assoliran la responsabilitat d'incoar i instruir els corresponents procediments.

El títol III es dedica completament al patrimoni arqueològic i paleontològic. Les característiques del desenvolupament econòmic de les Illes aconsellen que els béns integrants d'aquest inestimable patrimoni siguin objecte d'una protecció enèrgica. Per això, la llei estableix nombroses mesures de garantia, no solament davant l'acció espontània dels particulars, sinó també davant les actuacions dels experts.

Des del punt de vista de la distribució territorial de les competències administratives, la llei aposta decididament per situar el nucli de les funcions executives en els consells insulars, en els quals s'insereixen les comissions insulars del patrimoni històric, si bé reserva als municipis nous espais d'intervenció exigits per un recte enteniment del principi d'autonomia local.

En matèria de foment, la línia iniciada pel Parlament de les Illes Balears amb la Llei 3/1987, de 18 de març, de mesures de foment del patrimoni històric de les Illes Balears, es veu reforçada amb aquesta llei. També s'estableixen altres mesures de caràcter subvencional i tributari que constitueixen un nou, i encara petit, pas endavant en la defensa del patrimoni històric.

Completa el quadre de mesures administratives el títol XI, dedicat a la potestat sancionadora dels consells insulars, que és una potestat reglada de la qual no es pot prescindir si es vol lluitar decididament contra la deterioració i la pèrdua dels béns culturals. En aquesta matèria, la llei present, que ha begut en les fonts de les recents reformes legislatives, ha establert un quadre d'infraccions i sancions coherent amb la intensitat del dany causat al patrimoni històric. Finalment, aquesta llei racionalitza l'exercici del poder punitiu des del punt de vista de la distribució de competències entre els diversos òrgans dels consells insulars de Mallorca, de Menorca i d'Eivissa i Formentera.

TÍTOL PRELIMINAR PRINCIPIS GENERALS

Article 1. Objecte

1. Són objecte d'aquesta llei la protecció, la conservació, l'enriquiment, el foment, la investigació i la difusió del patrimoni històric de les Illes Balears, perquè puguin ser

gaudits pels ciutadans i puguin ser transmesos en les millors condicions a les generacions futures.

2. El patrimoni històric de les Illes Balears s'integra de tots els béns i valors de la cultura, en qualsevol de les seves manifestacions, que revelen un interès històric, artístic, arquitectònic, arqueològic, historicoindustrial, paleontològic, etnològic, antropològic, bibliogràfic, documental, social, científic i tècnic per a les Illes Balears.

3. El Govern de les Illes Balears promourà una política, en coordinació i col·laboració amb les altres administracions públiques, per al retorn a l'illa d'origen dels béns del patrimoni històric que es troben fora de les Illes Balears.

4. També formen part del patrimoni històric de les Illes Balears els béns que integren el patrimoni cultural immaterial, de conformitat amb el que estableix la legislació especial.²

Article 2. Col·laboració entre les administracions públiques

1. En defensa del patrimoni històric i per assegurar la més eficaç consecució dels objectius fixats en aquesta llei, les administracions públiques col·laboraran i estimularan conjuntament la participació dels ciutadans, de les empreses i de les institucions privades.

2. Les administracions públiques actuaran sota el principi de la cooperació institucional i com a conseqüència coordinaran la seva actuació i es proporcionaran recíprocament la informació necessària per a l'exercici adequat de les seves competències.

Article 3. Col·laboració dels particulars

1. Les persones físiques i jurídiques que observin perill de destrucció o deterioració en un bé integrant del patrimoni històric ho hauran de posar en coneixement de qualsevol administració pública, sigui o no competent en la matèria, de forma immediata, sense perjudici de les accions jurisdiccionals que es puguin interposar.

2. Es reconeix l'acció popular per exigir, davant els òrgans administratius, la jurisdicció contenciosoadministrativa i, si n'és el cas, la jurisdicció penal, l'observança de les normes en matèria de patrimoni històric, i l'adopció de les mesures de defensa de la legalitat, restauració de la realitat física alterada i sanció de les infraccions.

3. Els consells insulars, una vegada comprovada l'existència de la infracció, i sempre que el fet denunciat no sigui matèria d'un expedient sancionador ja acabat o en tràmit, abonaran als particulars denunciants les despeses justificades que els hagués ocasionat l'exercici de l'acció popular.

Article 4. Col·laboració de l'Església catòlica

1. L'Església catòlica, com a titular d'una part molt important del patrimoni històric, haurà de vetllar per la protecció, la conservació i la difusió d'aquest patrimoni i, amb aquesta finalitat, haurà de col·laborar amb les diverses administracions públiques de les Illes Balears.

2. Una comissió mixta entre el consell insular corresponent i l'Església catòlica haurà d'establir el marc de col·laboració i de coordinació entre les dues institucions i fer-ne el seguiment.

---

² Apartat afegit per la Llei 18/2019, de 8 d'abril, esmentada en la nota 1.

TÍTOL I

CATEGORIES DE PROTECCIÓ DELS BÉNS DEL PATRIMONI HISTÒRIC

CAPÍTOL I

BÉNS D'INTERÈS CULTURAL

SECCIÓ 1a

DEFINICIÓ I CLASSIFICACIÓ

Article 5. Definició

Tindran la consideració de béns d'interès cultural els béns mobles i immobles més rellevants del patrimoni històric de les Illes Balears que pel seu valor singular es declarin com a tals de forma individualitzada. Només amb caràcter excepcional podrà atorgar-se genèricament la categoria de béns d'interès cultural a una classe, tipus, col·lecció o conjunt de béns.

(...) *Derogat*³

Article 6. Classificació

Els béns immobles d'interès cultural es classifiquen d'acord amb la tipologia següent:

1. Monument: edifici, obra o estructura arquitectònica i/o d'enginyeria d'interès històric, artístic, arquitectònic, arqueològic, historicoindustrial, etnològic, social, científic o tècnic. A la declaració de monument podran incloure's els béns mobles, les instal·lacions i els accessoris que s'assenyalin expressament, sempre que l'edifici, l'obra o l'estructura constitueixin una unitat singular.
2. Conjunt històric: agrupació homogènia de construccions urbanes o rurals, contínua o dispersa, que es distingeix pel seu interès històric, artístic, arquitectònic, arqueològic, historicoindustrial, social, científic o tècnic, amb coherència suficient per constituir una unitat susceptible de delimitació, encara que cadascuna de les parts individualment no tengui valor rellevant.
3. Jardí històric: espai delimitat i ordenat per l'home, que integra elements naturals d'interès destacat per raó de l'origen, la història o els valors estètics, sensorials o botànics i que pot incloure elements de fàbrica, d'arquitectura i artístics.
4. Lloc històric: lloc o paratge natural susceptible de delimitació espacial unitària que es pot vincular a esdeveniments o records del passat, creacions culturals o de la natura, que té un interès destacat des del punt de vista històric, artístic, arqueològic, historicoindustrial, paleontològic, etnològic, antropològic, social, científic o tècnic.
5. Lloc d'interès etnològic: lloc o paratge natural amb construccions o instal·lacions vinculades a formes de vida, cultura i activitats tradicionals del poble de les Illes Balears que mereixen ser preservats pel seu valor etnològic.
6. Zona arqueològica: lloc on hi ha restes materials, mobles i/o immobles, fruit de la intervenció humana, que és susceptible de ser estudiat amb la metodologia

---

³ Paràgraf afegit per la Llei 8/2004, de 23 de desembre, esmentada en la nota 1. Posteriorment, ha estat derogat per la Llei 18/2019, de 8 d'abril, també esmentada en la nota 1.

arqueològica, tant si es troba en la superfície com si es troba en el subsòl o sota les aigües. En el cas que els béns culturals immobles definits als cinc punts anteriors tinguin en el subsòl restes que solament siguin susceptibles de ser estudiades amb metodologia arqueològica, tindran també la condició de zona arqueològica.

7. Zona paleontològica: lloc on hi ha vestigis de restes animals i/o vegetals fossilitzats, o no, que constitueixen una unitat coherent i amb entitat pròpia, definidors de la història geològica d'un lloc determinat.

SECCIÓ 2a DECLARACIÓ

Article 7. Procediment de declaració

1. La declaració de bé d'interès cultural requerirà el corresponent procediment que s'iniciarà d'ofici o a instància de part pel consell insular que correspongui.

2. Qualsevol administració pública o persona física o jurídica podrà instar l'adopció de l'acord d'iniciació. La decisió de no iniciació del procediment haurà de ser motivada.

3. La Comissió Insular del Patrimoni Històric corresponent, abans d'acordar la iniciació del procediment, podrà recaptar dels particulars o de qualsevol organisme públic o privat la informació necessària sobre el bé, que s'haurà d'emetre en el termini màxim d'un mes.

4. L'acord de la Comissió Insular del Patrimoni Històric d'incoació del procediment inclourà una descripció del bé o béns de què es tracta, suficient per identificar-los. Si es refereix a béns immobles, l'acord d'incoació, a més de la memòria, la planimetria i la documentació gràfica, haurà d'indicar:

- a) El tipus de bé.
- b) La delimitació de l'entorn de protecció del bé afectat.
- c) Les pertinences o accessoris del bé.
- d) Els béns mobles vinculats a l'immoble.
- e) La memòria històrica del bé.
- f) L'informe detallat sobre l'estat de conservació del bé.

Article 8. Notificació i publicació de la declaració

1. L'acord d'incoació del procediment de declaració, s'haurà de notificar als interessats, a l'ajuntament on radica el bé i al Govern de les Illes Balears. Sense perjudici que esdevengui efectiva des de la notificació, la resolució d'incoació s'haurà de publicar en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears* i en el *Boletín Oficial del Estado*, i es comunicarà al registre corresponent de les Illes Balears, i aquesta es comunicarà al registre corresponent de l'Estat.

2. La incoació del procediment comportarà l'aplicació del règim de protecció establert per als béns ja declarats d'interès cultural.

3. En el cas de béns immobles, la incoació del procediment comportarà, des del moment en què es notifiqui a l'ajuntament, la suspensió de la tramitació de les llicències municipals de parcel·lació, d'edificació o d'enderrocament en la zona afectada i, també, la suspensió dels efectes de les llicències ja concedides. Qualsevol obra que calgui realitzar en un immoble afectat per la incoació haurà de ser prèviament autoritzada per la Comissió Insular del Patrimoni Històric que pertorqui.

4. La suspensió a la qual fa referència el punt anterior dependrà de la resolució o de la caducitat del procediment.

Article 9. Contingut de l'expedient de declaració

1. A l'expedient de declaració constarà:

- a) Informe favorable d'almenys una de les institucions consultives previstes a l'article 96 d'aquesta llei; obligatòriament d'una de les institucions consultives que estigui radicada a l'illa on es trobi el bé objecte de la declaració o que la institució sigui de l'àmbit de les Illes Balears.
- b) Informe tècnic sobre les característiques i l'estat de conservació del bé, acompanyat d'una completa documentació gràfica.
- c) Proposta, si escau, de les limitacions específiques que haurà d'observar el propietari, titular de drets reals o posseïdor.

2. A requeriment de l'òrgan instructor, el propietari, el titular de drets reals, el posseïdor i l'ajuntament estaran obligats a facilitar l'examen del bé i la documentació que ha de ser tinguda en compte en la resolució.

3. Serà preceptiva l'audiència als interessats, inclosos els ajuntaments afectats, i, quan es tracti de béns immobles, s'obrirà, a més, un període d'informació pública.

Article 10. Finalització del procediment de declaració

1. La declaració de béns d'interès cultural s'acordarà pel ple del consell insular corresponent, a proposta de la Comissió Insular del Patrimoni Històric, i inclourà la descripció dels elements per identificar-los i contindrà almenys les actuacions a què es refereix l'article 7.4 de la present llei.

2. La declaració s'haurà de notificar als interessats, als ajuntaments on radica el bé i al Govern de les Illes Balears, i es publicarà en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears* i en el *Boletín Oficial del Estado*.

3. S'instarà d'ofici, si n'és el cas, la inscripció de la declaració en el Registre de la Propietat quan es tracti de béns corresponents a monuments, jardins històrics, llocs d'interès etnològic, zones arqueològiques o zones paleontològiques.

4. La declaració d'un bé d'interès cultural inclourà la determinació dels criteris bàsics que, amb caràcter específic, han de regir les intervencions sobre aquest bé.

5. Per deixar sense efecte la declaració, caldrà seguir el procediment regulat en aquesta secció.

6. L'acord de declaració s'haurà d'adoptar en el termini de vint mesos comptadors des de la data d'iniciació del procediment, el qual caducarà si, un cop transcorregut aquest termini, se sol·licita que s'arxivin les actuacions i en els trenta dies següents no se'n dicta resolució. Caducat el procediment, no es podrà tornar a iniciar en els tres anys següents, llevat que ho demani el titular del bé.

Article 11. Entorns de protecció

Les delimitacions o modificacions que es vulguin realitzar als entorns de protecció dels béns declarats d'interès cultural, hauran de seguir el mateix procediment i tramitació que per a la declaració d'un bé d'interès cultural.

SECCIÓ 3a ELS REGISTRES INSULARS I EL REGISTRE AUTONÒMIC

Article 12. El Registre Insular de Béns d'Interès Cultural

1. Cada consell insular crearà, en el seu àmbit territorial, el Registre Insular de Béns d'Interès Cultural. El Registre té per objecte la identificació i la localització del bé.

2. S'inscriuran en el Registre els acords d'incoació del procediment de declaració i les declaracions de béns d'interès cultural. També s'hi anotaran els actes jurídics i tècnics que poden afectar els béns inscrits, els quals hauran de ser comunicats pels propietaris i titulars d'altres drets, en els termes que reglamentàriament es determinin.

3. El Registre expedirà, a sol·licitud del propietari, un títol oficial del bé inscrit que l'identificarà, en el qual constaran els actes jurídics o tècnics que sobre aquest bé s'efectuïn.

4. Les dades del Registre són públiques, llevat de les informacions que cal protegir per raó de seguretat dels béns o dels seus titulars, la intimitat de les persones i els secrets comercials o científics protegits per llei.

5. Els registres insulars de béns d'interès cultural comunicaran al Registre de Béns d'Interès Cultural de les Illes Balears les inscripcions, anotacions i modificacions que es realitzin.

Article 13. El Registre de Béns d'Interès Cultural de les Illes Balears

1. Els béns d'interès cultural han de ser inscrits en el Registre de Béns d'Interès Cultural de les Illes Balears. Cada bé ha de tenir un codi d'identificació.

2. El consell insular comunicarà al Registre de Béns d'Interès Cultural de les Illes Balears els acords d'incoació del procediment de declaració, les declaracions de béns d'interès cultural i totes les actuacions i modificacions que afectin l'esmentat bé, per procedir-ne a la inscripció o anotació.

3. El Registre de Béns d'Interès Cultural de les Illes Balears comunicarà al Registre General de Béns d'Interès Cultural de l'Estat les inscripcions i anotacions que es realitzin.

4. El Registre de Béns d'Interès Cultural de les Illes Balears inscriurà les dades que el Registre General de l'Estat li comuniqui relatives a béns d'interès cultural situats a les Illes Balears i declarats per l'Administració General de l'Estat. Així mateix, el Govern de les Illes Balears ho comunicarà al consell insular corresponent.

CAPÍTOL II BÉNS CATALOGATS

Article 14. Definició i catàlegs insulars

1. Tenen la consideració de béns catalogats aquells béns mobles i immobles que, tot i no tenir la rellevància que els permetria ser declarats béns d'interès cultural, tenen prou significació i valor per constituir un bé del patrimoni històric a protegir singularment.

2. Dependent del consell insular corresponent, es crearà el Catàleg Insular del Patrimoni Històric, com a instrument de la seva salvaguarda, consulta i divulgació, per

tal d'inscriure-hi els béns catalogats. Els béns mobles poden ser catalogats singularment o com a col·lecció.

Article 15. Procediment

1. La iniciació, l'ordenació, la instrucció i l'execució dels expedients per a la inscripció d'un bé en el catàleg insular correspondrà a la Comissió Insular del Patrimoni Històric competent, mentre que l'acord de declaració de bé catalogat correspondrà al ple del consell insular.

2. Qualsevol administració pública o persona física o jurídica podrà instar l'adopció de l'acord d'iniciació. La decisió de no iniciació del procediment haurà de ser motivada.

3. Per excloure un bé del catàleg insular caldrà seguir el mateix procediment que per incloure-l'hi.

Article 16. Actes jurídics sobre els béns catalogats

1. Els catàlegs insulars reflectiran els actes jurídics i tècnics que es realitzin sobre els béns inscrits, en els termes que reglamentàriament es determinin.

2. És obligació del titular d'un bé catalogat comunicar al consell insular que pertot tots els actes jurídics i tècnics que puguin afectar el bé esmentat.

Article 17. Acord de declaració

L'acord de declaració s'haurà d'adoptar en el termini màxim d'un any comptador des de la data d'iniciació del procediment, el qual caducarà si un cop transcorregut aquest termini se sol·licita que s'arxivin les actuacions i si dins els seixanta dies següents no se'n dicta resolució. Caducat el procediment, no es podrà tornar a iniciar fins al cap d'un any, llevat que ho demani el titular del bé.

Article 18. Catàleg General del Patrimoni Històric de les Illes Balears

1. Es crea el Catàleg General del Patrimoni Històric de les Illes Balears, dependent del Govern de les Illes Balears.

2. Els béns catalogats han de ser inscrits en el catàleg general. El consell insular comunicarà al Catàleg General del Patrimoni Històric de les Illes Balears els acords d'incoació del procediment de declaració, les declaracions de bé catalogat i totes les actuacions i modificacions que afectin el bé esmentat per procedir a la seva inscripció o anotació.

3. A l'àmbit de tota la Comunitat Autònoma serà vigent el Catàleg General del Patrimoni Històric de les Illes Balears.

Article 19. Informació als ajuntaments

El consell insular competent notificarà a l'ajuntament on radiqui el bé catalogat l'acord de declaració així com les seves possibles modificacions, la memòria descriptiva del bé, l'informe sobre el seu estat en el moment de la declaració i les mesures que s'han d'adoptar per al seu manteniment i conservació, així com la documentació gràfica bàsica. El consell insular comunicarà, així mateix, als ajuntaments afectats, les anotacions i modificacions que es realitzin en el catàleg insular i que afectin aquests béns catalogats.

Article 20. Inscripció a l'Inventari General de Béns Mobles

De les inscripcions de béns mobles en el Catàleg General del Patrimoni Històric de les Illes Balears s'ha de donar compte a l'Inventari General de Béns Mobles de l'Administració General de l'Estat, perquè hi siguin fetes les inscripcions corresponents. Així mateix, en el Catàleg General s'inscriuran les dades que l'Inventari General de Béns Mobles de l'Administració General de l'Estat li comuniqui.

Article 21. Caràcter públic del Catàleg Insular del Patrimoni Històric

Les dades del Catàleg Insular del Patrimoni Històric seran públiques, llevat de les informacions que cal protegir per raó de seguretat dels béns o dels seus titulars, de la intimitat de les persones i dels secrets comercials o científics protegits per la llei.

TÍTOL II

RÈGIM DE PROTECCIÓ DELS BÉNS DEL PATRIMONI HISTÒRIC

CAPÍTOL I

RÈGIM COMÚ

Article 22. Protecció general

1. Els béns integrants del patrimoni històric de les Illes Balears han de ser conservats, mantinguts i custodiats pels propietaris, titulars d'altres drets reals i posseïdors, els quals estaran obligats a facilitar la informació que demanin les administracions públiques competents sobre l'estat dels béns i la seva utilització.

2. Les administracions públiques competents podran inspeccionar les obres de restauració i conservació i, en general, qualsevol intervenció que afecti el patrimoni històric de les Illes Balears.

3. Els poders públics promouran, per tots els mitjans al seu abast, la conservació, la consolidació i la millora dels béns integrants del patrimoni històric de titularitat pública i privada.

Article 23. Preservació de béns immobles

1. A fi de preservar els valors culturals d'un bé immoble, el consell insular corresponent podrà impedir qualsevol obra o intervenció en béns integrants del patrimoni històric no declarats d'interès cultural ni catalogats. A aquest efecte, requerirà de l'ajuntament corresponent que adopti les mesures necessàries per a l'efectivitat de la suspensió i, si aquest no ho fa, podrà adoptar-les subsidiàriament. El consell insular que pertorqui, amb l'informe previ de l'ajuntament, resoldrà en el termini de tres mesos a favor de la continuació de l'obra, de la suspensió de la intervenció o de la iniciació del procediment de declaració de bé d'interès cultural o de bé catalogat.

2. Els ajuntaments podran suspendre, per un termini màxim de tres mesos, la tramitació de la concessió de la llicència d'edificació i ús del sòl i sol·licitar al consell insular que correspongui la iniciació d'un procediment de declaració de bé d'interès cultural o de bé catalogat.

Article 24. Suspensió d'obres

L'administració competent podrà ordenar la suspensió de les obres de demolició total o parcial, o de canvi d'ús, dels immobles integrants del patrimoni històric de les Illes Balears, no declarats d'interès cultural ni catalogats. Aquesta suspensió tindrà una durada màxima de tres mesos, en els quals s'haurà de resoldre, o a favor de la continuació de l'obra o de la intervenció suspesa, o a favor de la incoació de procediment de bé d'interès cultural o catalogat. Tot això sense perjudici de les mesures de protecció que es puguin adoptar, atesa la legislació urbanística.

Article 25. Prohibició de detectors de metalls

Es prohibeix la utilització de detectors de metalls en els béns integrants del patrimoni històric de les Illes Balears, amb l'excepció dels equips investigadors que sol·licitin i obtenguin el permís pertinent del consell insular corresponent.

CAPÍTOL II BÉNS D'INTERÈS CULTURAL I BÉNS CATALOGATS

Article 26. Deure de conservació

Els propietaris, titulars de drets o simples posseïdors de béns d'interès cultural o catalogats tenen el deure de conservar-los, mantenir-los i custodiar-los de tal manera que se'n garanteixi la salvaguarda dels valors. L'ús a què es destinin aquests béns ha de garantir-ne la conservació.

Article 27. Incompliment del deure de conservació

1. En cas d'incompliment del deure de conservació de béns d'interès cultural o catalogats, les administracions públiques competents podran ordenar als propietaris, titulars d'altres drets reals i posseïdors dels dits béns l'execució de les obres o la realització de les actuacions que siguin indispensables per preservar-los, conservar-los i mantenir-los.

2. Si els que hi són obligats no executen les actuacions a què es refereix el punt anterior, les administracions públiques competents podran fer-ne l'execució subsidiària, a càrrec dels obligats, sense perjudici del que disposa aquesta llei en els articles 81, 83 i 84.

Article 28. Reparació de danys

El consell insular competent ha d'ordenar a les persones, entitats o institucions responsables, sense perjudici de la sanció que correspongui, la reparació dels danys causats il·legalment a béns d'interès cultural o catalogats, mitjançant ordres executives de reparació, reposició, reconstrucció o enderrocament, o mitjançant les que siguin necessàries per restituir el bé al seu estat anterior.

Article 29. Informes i autoritzacions

1. En la tramitació dels procediments administratius que poden afectar els béns d'interès cultural o catalogats serà preceptiu l'informe de la Comissió Insular del Patrimoni Històric corresponent.

2. Les actuacions sobre béns d'interès cultural o catalogats requeriran les autoritzacions administratives previstes en aquesta llei.

Article 30. Multes coercitives

1. Els consells insulars respectius podran imposar multes coercitives per fer efectiu el compliment dels deures imposats per aquesta llei i de les resolucions administratives dictades per al compliment del que s'hi disposa, amb audiència prèvia a l'interessat i sense perjudici dels drets dels administrats.

2. La imposició de multes coercitives exigeix la formulació prèvia d'un requeriment escrit, en el qual s'haurà d'indicar el termini de què es disposa per al compliment de l'obligació i la quantia de la multa que pot ser imposada. En tot cas, el termini haurà de ser suficient per complir l'obligació i la multa no podrà excedir de 100.000 pessetes.

3. En cas que, un cop imposada una multa coercitiva, es mantengui l'incompliment que l'ha motivada, el consell insular competent podrà reiterar-la tantes vegades com calgui, fins al compliment de l'obligació, sense que en cap cas el termini no pugui ser inferior al fixat en el primer requeriment.

4. Les multes coercitives són independents i compatibles amb les que es poden imposar en concepte de sanció.

Article 31. Col·locació d'elements exteriors

1. En els béns d'interès cultural es prohibeix la col·locació d'elements i instal·lacions que comportin una ruptura de l'estructura o de la composició de la façana. En els béns catalogats, hauran de tenir les dimensions mínimes tècnicament viables i s'hauran de situar a llocs on no perjudiquin la imatge de l'immoble o no n'alterin greument la contemplació.

2. Per a la col·locació d'anuncis i rètols publicitaris caldrà, a més de la llicència municipal, l'autorització de la Comissió Insular del Patrimoni Històric corresponent, excepte quan existeixi un pla especial aprovat definitivament que ho reguli. Els rètols que anuncien serveis públics, els de senyalització i els comercials hauran de ser harmònics amb el conjunt.

Article 32. Drets de tempteig i de retracte

1. El consell insular corresponent podrà exercir el dret de tempteig sobre les transmissions oneroses de la propietat o de qualsevol dret real sobre els béns d'interès cultural i els béns catalogats. El Govern de les Illes Balears podrà exercir subsidiàriament el mateix dret respecte dels béns d'interès cultural i catalogats.

2. Els propietaris o titulars de drets reals sobre béns declarats d'interès cultural i béns catalogats hauran de notificar al consell insular corresponent la seva intenció de transmetre els béns o els drets i hauran d'indicar-ne el preu, les condicions de la transmissió i la identitat de l'adquirent.

3. En el termini de dos mesos des de la notificació, el consell insular que pertanyi i, subsidiàriament, el Govern de les Illes Balears, podrà exercir el dret de tempteig. L'esmentat dret es podrà exercir en benefici d'altres entitats públiques o privades sense ànim de lucre, en les condicions que en cada cas siguin establertes.

4. Si la transmissió no es notifica o no es formalitza en les condicions establertes, els consells insulars i, subsidiàriament, el Govern de les Illes Balears podran exercir el dret de retracte, en els mateixos termes establerts per al dret de tempteig, en el

termini de sis mesos comptadors des del moment en què l'administració competent tengui coneixement de la transmissió.

5. El que estableix aquest article no serà aplicable als immobles integrants de conjunts històrics que no tinguin la condició de monuments ni als immobles inclosos en entorns de protecció.

6. Per a la formalització d'escriptures públiques d'adquisició de béns d'interès cultural i de béns catalogats o de transmissió de drets reals sobre aquests béns, s'haurà d'acreditar prèviament el compliment d'aquest article. Aquesta acreditació també serà necessària per a la inscripció dels títols corresponents.

A aquest efecte, els notaris i els registradors de la propietat denegaran, en l'exercici de les seves facultats, la formalització en escriptura pública i la inscripció, respectivament, dels títols d'adquisició o de transmissió de drets reals d'aquests béns en el cas que no quedi fefaentment acreditat el compliment de les disposicions contingudes en aquest article.

Article 33. Expropiació per interès social

1. Es consideren causes d'interès social a l'efecte de l'expropiació pels consells insulars competents dels béns a què es refereix aquest capítol:

- a) L'incompliment greu pels propietaris o titulars de drets reals de les obligacions establertes en aquesta llei.
- b) El perill de destrucció o deterioració greu del bé o l'ús incompatible amb els seus valors.

2. Podrà acordar-se també l'expropiació per causa d'interès social dels immobles que dificultin la utilització, la contemplació, l'accés o el gaudiment dels béns d'interès cultural, que n'atemptin contra l'harmonia ambiental o que en comportin un risc per a la conservació.

CAPÍTOL III BÉNS IMMOBLES

Article 34. Accés als béns d'interès cultural

1. Els propietaris, titulars d'altres drets reals i posseïdors de béns immobles d'interès cultural estaran obligats a permetre:

- a) L'examen i l'estudi dels béns als investigadors i altres persones autoritzades pel consell insular respectiu, per realitzar inspeccions i estudis tècnics, científics o de catalogació.
- b) La col·locació d'elements senyalitzadors de la seva condició com a béns d'interès cultural, amb les condicions previstes a l'article 31.2 d'aquesta llei.
- c) La visita pública dels béns, almenys quatre dies al mes i en dies i hores prèviament assenyalats. En casos justificats, el consell insular corresponent podrà dispensar totalment o parcialment del règim de visites.

2. També estaran obligats a complir les instruccions i ordres d'execució dictades pels consells insulars o pels ajuntaments.

Article 35. Desplaçaments

Els immobles declarats d'interès cultural i els catalogats són inseparables del seu entorn. No se'n procedirà al desplaçament o la remoció, excepte que sigui imprescindible per causa de força major o d'interès social. En aquest cas, serà preceptiu disposar dels informes favorables previs del consell insular corresponent i d'una de les institucions consultives previstes a l'article 96 d'aquesta llei.

Article 36. Planejament urbanístic

1. Els termes de la declaració d'un immoble com a bé d'interès cultural vincularan els plans i les normes urbanístiques que afectin aquest immoble. En el cas dels plans o normes urbanístiques vigents abans de la declaració, l'ajuntament en durà a terme les adaptacions necessàries.

2. Quan es tracti d'un conjunt històric, jardí històric, lloc històric, lloc d'interès etnològic, zona arqueològica o zona paleontològica, l'ajuntament corresponent haurà d'elaborar un pla especial de protecció o un instrument urbanístic de protecció, o adequar-ne un de vigent, que compleixi les exigències d'aquesta llei. L'aprovació d'aquest instrument de planejament requerirà l'informe favorable de la Comissió Insular del Patrimoni Històric. S'entendrà emès informe favorable pel transcurs de tres mesos des de la presentació de la proposta de planejament.

3. El consell insular respectiu podrà, en qualsevol moment, proposar motivadament a l'ajuntament la modificació del planejament urbanístic que afecti béns d'interès cultural, i podrà suspendre el planejament vigent en allò que sigui necessari per protegir el patrimoni històric a l'àmbit territorial afectat.

Article 37. Autorització d'obres

1. Qualsevol intervenció que es vulgui realitzar en un monument històric, a una zona arqueològica o a una zona paleontològica, així com en el seu entorn de protecció, haurà de comptar amb l'autorització de la Comissió Insular del Patrimoni Històric, prèviament a l'atorgament de la llicència municipal d'edificació i ús del sòl.

2. En el cas d'obres o d'intervencions dins un conjunt històric, jardí històric, lloc històric o lloc d'interès etnològic mentre no s'aprovi definitivament la normativa urbanística de protecció a què fa referència l'article 36 d'aquesta llei, per a la concessió de llicències o l'execució de les atorgades abans d'iniciar-se l'expedient de declaració, serà necessària l'autorització de la Comissió Insular del Patrimoni Històric i, en tot cas, no es permetran alineacions noves, alteracions en l'edificabilitat, parcel·lacions ni agregacions.

3. Un cop aprovada definitivament la normativa a què es refereix l'article 36 d'aquesta llei, els ajuntaments interessats seran competents per autoritzar directament les obres que desenvolupin el planejament aprovat, excepte en els supòsits prevists al punt 1 d'aquest article. En tot cas, els ajuntaments hauran de comunicar a la Comissió Insular del Patrimoni Històric, en el termini màxim de 10 dies, les autoritzacions i llicències concedides.

4. Les obres realitzades sense el compliment del que estableix aquest article seran il·legals, i la Comissió Insular del Patrimoni Històric podrà ordenar-ne l'enderrocament, la reconstrucció o la restitució a l'estat original, amb càrrec a l'entitat que hagués atorgat la llicència; tot això, sense perjudici del que disposa la legislació en matèria de responsabilitats i d'infraccions.

Article 38. Instruments d'ordenació urbanística i mesures de protecció

1. Els instruments d'ordenació urbanística d'àmbit municipal fixaran les mesures primàries d'identificació, de protecció i de conservació dels béns immobles integrants del patrimoni històric.

2. Els projectes de delimitació del sòl urbà contindran, almenys, les determinacions bàsiques per a la identificació d'aquests béns.

Article 39. Plans urbanístics de conjunts històrics

1. En els plans o instruments urbanístics de protecció dels conjunts històrics es catalogaran, d'acord amb el que disposa la legislació urbanística, tant si són immobles edificats com espais lliures interiors o exteriors, els elements que formen el conjunt, les estructures significatives i els components naturals de cada element i del seu entorn. Es dispensarà una protecció integral als immobles declarats béns d'interès cultural que pertanyin al conjunt. Per a la resta dels immobles, s'establirà un règim adequat i especial de protecció per a cada cas.

2. Excepcionalment, el pla o instrument urbanístic de protecció permetrà remodelacions urbanes, però només en el cas que impliquin una millora de l'entorn territorial o urbà i contribueixin a la conservació general del conjunt.

3. La conservació del conjunt històric declarat bé d'interès cultural haurà de comportar el manteniment de l'estructura urbana i arquitectònica, com també de les característiques generals del seu ambient. Excepcionalment, es consideraran les substitucions d'immobles, si han de contribuir a la conservació general del conjunt. Es mantindran les alineacions urbanes existents.

Article 40. Llicències

1. Caldrà obtenir l'autorització prèvia de la Comissió Insular del Patrimoni Històric, a més de les llicències o autoritzacions restants que siguin pertinents, per realitzar qualsevol obra interior o exterior, el canvi d'ús o la modificació que els particulars o qualsevol administració pública vulguin dur a terme a béns immobles d'interès cultural o catalogats.

2. En el cas de béns catalogats, se n'exceptuen les obres de conservació i reparació que no afectin els elements singulars especialment protegits.

Article 41. Criteris d'intervenció

1. Qualsevol intervenció en un bé d'interès cultural haurà de respectar els criteris següents:

- a) La conservació, la recuperació, la restauració, la millora i la utilització del bé haurà de respectar els valors que en motivaren la declaració, sense perjudici que pugui ser autoritzat l'ús d'elements, tècniques i materials contemporanis per a la millor adaptació del bé al seu ús i per valorar determinats elements o èpoques.
- b) Es conservaran les característiques tipològiques més remarcables del bé.
- c) S'evitarà la reconstrucció total o parcial del bé, llevat que se n'utilitzin parts originals i pugui provar-se'n l'autenticitat. Si fos necessari afegir materials o elements indispensables per a l'estabilitat, la conservació o el manteniment, aquests s'hauran de reconèixer per tal d'evitar el mimetisme.

- d) Es prohibirà l'eliminació de parts del bé, excepte quan en comportin la degradació o quan l'eliminació en permeti una millor interpretació històrica. En aquests casos, es documentaran les parts que hagin de ser eliminades.
- e) Es prohibirà la col·locació d'elements i instal·lacions que impliquin una ruptura de l'estructura o la composició de la façana, o que impliquin perjudici per a la contemplació i el gaudi ambiental de l'entorn.

2. Les intervencions en els conjunts històrics hauran de respectar els criteris següents:

- a) Es mantindrà l'estructura urbana i arquitectònica del conjunt i les característiques generals de l'ambient i de la silueta paisatgística. Així mateix, s'haurà de complir el que preceptua l'article 39.3 d'aquesta llei.
- b) Es prohibirà la col·locació dels elements i les instal·lacions a què fa referència el punt 1.e) d'aquest article.
- c) Es prohibirà la col·locació d'anuncis i rètols publicitaris que atemptin contra els valors estètics.
- d) Les obres que afecten el subsòl hauran de preveure la realització d'un control arqueològic, en els termes reglamentàriament prevists.

3. El volum, la tipologia, la morfologia i el cromatisme de les intervencions en els entorns de protecció dels béns immobles d'interès cultural no podran alterar el caràcter arquitectònic i paisatgístic de l'àrea ni pertorbar la visualització del bé.

Així mateix, es prohibirà qualsevol moviment de terres que comporti una alteració greu de la geomorfologia i la topografia del territori i qualsevol abocament d'escombraries, runes o deixalles.

Article 42. Procediment de runa

1. Els consells insulars estan legitimats per intervenir com a interessats en el procediment de runa que afecti un immoble d'interès cultural o catalogat i se'ls haurà de notificar l'obertura i les resolucions administratives que afectin el bé.

2. Es prohibeix l'enderrocament de béns immobles d'interès cultural o catalogats sense la prèvia declaració de runa, l'autorització de la Comissió Insular del Patrimoni Històric corresponent i l'informe favorable almenys d'una institució consultiva de les previstes a l'article 96 d'aquesta llei.

3. En cas d'urgència o perill imminent, l'ajuntament quan iniciï l'expedient de runa ordenarà les mesures necessàries per evitar danys a les persones. Les obres que per raó de força major s'hagin de realitzar no comportaran actes de demolició que no siguin estrictament necessaris per a la conservació de l'immoble, i requeriran l'autorització de la Comissió Insular del Patrimoni Històric.

CAPÍTOL IV BÉNS MOBLES

Article 43. Deure d'informació

Els propietaris, titulars d'altres drets reals i posseïdors de béns mobles integrants del patrimoni històric de les Illes Balears hauran de comunicar, en el termini que reglamentàriament es fixi, l'existència d'aquests al consell insular respectiu, el qual ho ha de notificar al Govern de les Illes Balears i a l'ajuntament corresponent.

Es podrà requerir als propietaris que facilitin les informacions necessàries sobre els béns mobles i que en permetin l'examen i l'estudi.

Article 44. Règim general

1. Els béns mobles d'interès cultural o catalogats no podran ser modificats, reparats o restaurats sense l'autorització preceptiva de la Comissió Insular del Patrimoni Històric respectiva.

2. Els propietaris, o si s'escau, els posseïdors o titulars de drets sobre els béns esmentats en el punt anterior hauran de notificar al consell insular respectiu qualsevol canvi que es produeixi en la titularitat o la possessió d'aquests. Així mateix, són obligats a comunicar al consell insular respectiu, amb una antelació mínima d'un mes, la seva venda o transmissió.

Article 45. Béns mobles inclosos en un bé d'interès cultural

Els béns mobles inclosos en la declaració d'un immoble com a bé d'interès cultural, d'acord amb el que preveu l'article 7.4 d'aquesta llei, també tindran la consideració de béns d'interès cultural i seran inseparables, per tant, de l'immoble de què formin part. La seva transmissió o alienació sols es podrà realitzar conjuntament amb el mateix immoble, excepte amb l'autorització expressa de la Comissió Insular del Patrimoni Històric, la qual informarà l'ajuntament corresponent.

Article 46. Les col·leccions

Les col·leccions declarades bé d'interès cultural o catalogades que només essent considerades com una unitat reuneixen els valors propis d'aquests béns no poden ser disgregades pels seus propietaris, titulars d'altres drets reals i posseïdors, sense l'autorització de la Comissió Insular del Patrimoni Històric.

Article 47. Conservació

Si la conservació de béns mobles d'interès cultural o catalogats pogués quedar compromesa per les condicions del lloc d'ubicació, les comissions insulars del patrimoni històric podran acordar el dipòsit provisional en un lloc que compleixi les condicions adequades de seguretat i de conservació. També acordaran el dipòsit provisional d'aquests béns en cas que els propietaris, titulars de drets reals i posseïdors incompleixin l'obligació de conservar-los.

Article 48. Comerç

1. Les persones i les entitats que es dediquen habitualment al comerç de béns integrants del patrimoni històric hauran de comunicar a la Comissió Insular del Patrimoni Històric, amb una antelació mínima d'un mes, la seva venda o transmissió, i hauran de dur un llibre de registre, legalitzat per aquesta, en el qual han de fer constar les transaccions que afectin els béns. S'han d'anotar en el llibre de registre les dades d'identificació de l'objecte i de les parts que intervenen en cada transacció i la seva data.

2. La Comissió Insular del Patrimoni Històric ha de dur un registre de les empreses que es dediquen habitualment al comerç dels objectes a què es refereix el punt anterior. Les dites empreses s'han d'inscriure en el Registre, amb els requisits que siguin establerts per reglament, per poder exercir la seva activitat.

3. La Comissió Insular del Patrimoni Històric informarà el Govern de les Illes Balears respecte de les inscripcions que es realitzin en el llibre de registre.

TÍTOL III PATRIMONI ARQUEOLÒGIC I PALEONTOLÒGIC

CAPÍTOL I DISPOSICIONS GENERALS

Article 49. Definició

Integren el patrimoni arqueològic de les Illes Balears a l'efecte d'aquesta llei els béns mobles i immobles en els quals concorren algun dels valors de l'article 1 de la llei present, l'estudi dels quals requereix l'aplicació de metodologia arqueològica, hagin estat o no extrets i tant si es troben en la superfície o en el subsòl, en la mar territorial o en la plataforma continental. Formen part, així mateix, d'aquest patrimoni els elements geològics i paleontològics relacionats amb la història de la humanitat i les mostres ecoarqueològiques extretes en jaciments arqueològics que no hagin de ser destruïdes un cop analitzades científicament.

Article 50. Intervencions arqueològiques i paleontològiques

1. Tindran la consideració d'intervencions arqueològiques i paleontològiques els estudis directes d'art rupestre, com també les prospeccions, els sondatges, les excavacions i qualsevol altra actuació que afecti béns, zones arqueològiques, zones paleontològiques o espais d'interès arqueològic o paleontològic.

2. S'entendran per excavacions arqueològiques les remocions en la superfície, en el subsòl o en els espais subaquàtics realitzades amb el fi de descobrir i investigar tota classe de restes materials relacionades estrictament amb la història de la humanitat, com també els components geològics i les mostres ecoarqueològiques que hi estiguin relacionades i es duguin a terme amb metodologia científica.

3. Són excavacions paleontològiques les remocions de la superfície, del subsòl o dels espais subaquàtics, que es realitzin amb el fi de descobrir i investigar tota classe de restes faunístiques i/o vegetals, fossilitzades o no, com també els components geològics que hi estiguin relacionats i es duguin a terme amb metodologia científica.

4. Són prospeccions arqueològiques i paleontològiques les exploracions superficials i sistemàtiques, tant terrestres com subaquàtiques, sense remoció del terreny, dirigides a l'estudi, la investigació o l'examen de qualsevol dels elements a què es refereixen, respectivament, els punts 2 i 3 d'aquest article i es duguin a terme amb metodologia científica.

5. Es consideren troballes casuals els descobriments d'objectes i restes materials que, tenint els valors que són propis del patrimoni històric, s'han produït per l'atzar o com a conseqüència de remocions de terra, demolicions o obres de qualsevol índole que no tinguin com a finalitat la investigació històrica o geològica.

Article 51. Autoritzacions

1. La realització d'intervencions arqueològiques i/o paleontològiques a què es refereix l'article anterior necessitarà l'autorització prèvia de la Comissió Insular del Patrimoni Històric. En el cas de denegació, la resolució haurà de ser motivada.

2. El peticionari de l'autorització haurà d'acompanyar la sol·licitud amb un projecte en el qual ha de constar:

- a) la conveniència i l'interès científic de l'actuació;
- b) la idoneïtat tècnica i científica dels directors i dels equips investigadors;
- c) la capacitat econòmica dels promotors;
- d) les mesures de protecció de les restes que es puguin descobrir;
- e) l'autorització o el consentiment de la propietat, si n'és el cas.

3. Mitjançant reglament, el Govern de les Illes Balears desenvoluparà el procediment per a la concessió de l'autorització i determinarà els diferents tipus d'intervencions arqueològiques i/o paleontològiques, el seu abast, els requisits que hauran de complir les sol·licituds, la titulació i la capacitat tècnica dels directors, les condicions a què haurà de quedar subjecta l'autorització i les obligacions de l'atorgament d'aquesta.

Article 52. Documentació i registre de les intervencions

En el decurs dels treballs de tota intervenció arqueològica o paleontològica, s'haurà de disposar del suport metodològic adequat, on es registrin i documentin, de forma sistemàtica i exhaustiva, totes les dades que la intervenció arqueològica o paleontològica proporcioni durant el seu desenvolupament. Una còpia d'aquesta documentació s'entregarà, juntament amb la memòria corresponent a la intervenció arqueològica o paleontològica, a la Comissió Insular del Patrimoni Històric.

Article 53. Dipòsit de materials

1. L'autorització per realitzar excavacions, sondeigs o prospeccions arqueològiques i/o paleontològiques obliga els beneficiaris a lliurar al museu públic que la Comissió Insular del Patrimoni Històric determini i en el termini que es fixi:

- a) Els objectes obtinguts, degudament inventariats i catalogats, amb identificació del context del qual procedeixen.
- b) La memòria preliminar de l'excavació.

2. L'elecció del museu públic haurà de tenir en compte les circumstàncies que facin possible, a més de les adequades mesures de conservació i seguretat, una millor funció cultural i científica, sense perjudici de l'aplicació d'altres criteris derivats de les necessitats de l'ordenació museística. En determinats casos, la Comissió Insular del Patrimoni Històric podrà autoritzar el dipòsit de materials a centres d'investigació per al seu estudi o per a fins didàctics, sempre sota el control i les condicions que aquesta estableixi.

Article 54. Intervencions il·legals

1. Seran il·legals les intervencions arqueològiques o paleontològiques realitzades sense l'autorització pertinent o que s'han dut a terme contravenint els termes en què ha estat conferida l'autorització.

2. Igualment seran il·legals les obres de remoció de terra, de demolició o qualssevol altres realitzades amb posterioritat en el lloc on s'ha produït una troballa casual

d'objectes arqueològics o paleontològics que no ha estat comunicada immediatament al consell insular corresponent.

Article 55. Execució d'intervencions arqueològiques i paleontològiques

El consell insular corresponent podrà ordenar l'execució d'intervencions arqueològiques o paleontològiques quan es presumeixi l'existència de jaciments o restes arqueològiques, paleontològiques o de components geològics que hi estiguin relacionats.

A l'efecte de la corresponent indemnització regirà el que es disposa en la legislació vigent sobre expropiació forçosa.

Article 56. Intervencions d'urgència

El consell insular corresponent podrà autoritzar mitjançant procediment simplificat la realització d'intervencions arqueològiques i paleontològiques d'urgència quan consideri que existeix perill de pèrdua o deterioració de béns del patrimoni arqueològic i/o paleontològic, les quals es limitaran a l'adopció de les mesures necessàries per superar la situació d'emergència.

Article 57. Avaluació d'impacte ambiental

En la tramitació de projectes d'obres, d'instal·lacions o d'activitats que s'hagin de sotmetre al procediment d'avaluació d'impacte ambiental i que afectin béns integrants del patrimoni arqueològic i/o paleontològic s'haurà de sol·licitar informe de la Comissió Insular del Patrimoni Històric.

CAPÍTOL II ESPAIS D'INTERÈS ARQUEOLÒGIC O PALEONTOLÒGIC

Article 58. Definició

1. Es consideraran espais d'interès arqueològic o paleontològic els llocs no declarats, terrestres o subaquàtics, on, per evidències materials, per antecedents històrics o per altres indicis, es presumeix l'existència de restes arqueològiques o paleontològiques.

2. Els espais d'interès arqueològic o paleontològic es determinen per acord del ple dels consells insulars a proposta de la Comissió Insular del Patrimoni Històric que correspongui, amb audiència prèvia dels interessats, de l'ajuntament afectat i del Govern de les Illes Balears. S'inclouran en el Catàleg Insular del Patrimoni Històric, en el Catàleg General de les Illes Balears, i se'n donarà compte de la resolució a l'ajuntament i als interessats.

3. La protecció dels espais d'interès arqueològic o paleontològic podrà dur-se a terme a través de la declaració de zones arqueològiques o zones paleontològiques com a béns d'interès cultural, d'acord amb el que es preveu en el títol I de la llei present.

Article 59. Intervencions arqueològiques o paleontològiques per obres

1. Els promotors d'obres i d'altres intervencions en terrenys o edificacions que es troben a espais d'interès arqueològic o paleontològic presentaran a la Comissió Insular del Patrimoni Històric que correspongui, prèviament a la sol·licitud de llicència

municipal d'edificació i ús del sòl, un estudi de la incidència que aquestes poden tenir en les restes arqueològiques o paleontològiques, redactat per un tècnic competent, d'acord amb el que estableix l'article 51.3 de la present llei.

2. Per a la concessió de la llicència municipal, serà necessària l'autorització de la Comissió Insular del Patrimoni Històric corresponent. Podrà exigir-se la realització i l'execució d'una intervenció arqueològica o paleontològica.

3. Si es tracta d'un particular, el consell insular respectiu podrà col·laborar en el finançament del cost de l'execució del projecte. Si el promotor de l'obra és una administració pública o concessionari, el cost de les intervencions arqueològiques o paleontològiques serà assumit íntegrament per l'entitat promotora.

4. Un cop executades les intervencions arqueològiques o paleontològiques que corresponguin a causa d'obres a un espai d'interès arqueològic o paleontològic, i amb audiència del promotor i informe previ de la Comissió Insular del Patrimoni Històric, el consell insular decidirà la destinació de les restes que hagin pogut aparèixer, d'acord amb la seva monumentalitat, l'estat de conservació i la importància històrica.

Article 60. Béns arqueològics de titularitat pública

1. Són béns de titularitat pública tots els objectes i restes materials amb valor arqueològic i paleontològic i que siguin descoberts, de forma intencionada, en intervencions arqueològiques, o per atzar en remocions de terra o obres de qualsevol índole. El descobridor haurà de comunicar al consell insular o a l'ajuntament corresponents el descobriment, en el termini màxim de 48 hores, sense que se'n pugui donar coneixement públic abans d'haver informat aquestes administracions. En cap cas no serà d'aplicació a tals objectes el que es disposa a l'article 351 del Codi Civil.

2. L'ajuntament que sigui informat del descobriment de restes arqueològiques ho notificarà al consell insular corresponent en el termini de 48 hores. Igualment, el consell insular notificarà a l'ajuntament els descobriments que li siguin comunicats, i informará també el propietari del lloc on s'hagués efectuat la troballa.

3. Els béns que d'acord amb l'article 44 de la Llei 16/1985, de 25 de juny, *del patrimonio histórico español*, tenen la consideració de domini públic, si són descoberts a les Illes Balears, s'integren en el patrimoni del consell insular respectiu. No obstant això, si els drets econòmics a què fa referència l'article 63 d'aquesta llei són satisfets íntegrament per una altra administració pública, els béns s'integraran en el patrimoni d'aquella administració.

Article 61. Paralització d'obres

1. Si durant l'execució d'una obra es troben objectes o restes arqueològiques, el promotor i la direcció facultativa de l'obra paralyzaran immediatament els treballs, prendran les mesures adequades de protecció i en comunicaran el descobriment, en el termini de 48 hores, al consell insular o l'ajuntament corresponent.

2. El consell insular, o en cas de necessitat l'ajuntament, podrà ordenar la interrupció immediata dels treballs pel termini màxim de vint dies, en els quals es comprovarà l'interès arqueològic de les restes. La suspensió no donarà lloc a indemnització.

3. En cas necessari, per completar la investigació arqueològica, el consell insular podrà ampliar aquest termini de suspensió fins a un màxim d'un mes, en el qual

s'haurà d'ordenar l'excavació d'urgència, sense perjudici dels drets dels particulars a ser indemnitzats.

Article 62. Lliurament del bé

1. Una vegada comunicada la troballa, el descobridor lliurarà el bé, en el termini màxim de 48 hores, a l'ajuntament o al consell insular, tret que sigui necessari efectuar remoció de terres per a l'extracció del bé, ateses les característiques d'aquest, o quan es tracti d'una troballa subaquàtica. En aquests casos, l'objecte romandrà a l'emplaçament original.

2. Fins que els objectes siguin lliurats al consell insular, al descobridor li seran d'aplicació les normes del dipòsit legal.

3. El descobridor i el propietari del lloc on s'hagi efectuat la troballa han de ser adequadament informats pel consell insular sobre el valor d'aquesta i el seu dipòsit.

Article 63. Dret a premi

1. El descobridor i el propietari del lloc on s'ha trobat l'objecte tenen dret, en concepte de premi en metàl·lic, a la meitat del valor que en taxació legal se li atribueixi, que es distribuirà entre ells per parts iguals. Si són dos o més els descobridors o els propietaris, es mantindrà igual proporció.

2. L'incompliment de les obligacions previstes en els articles 60.1 i 61.1 d'aquesta llei privarà el descobridor i, si s'escau, el propietari del dret al premi, i els objectes quedaran de manera immediata a disposició del consell insular, tot això sense perjudici de les responsabilitats i les sancions que pertoquin.

3. S'exceptua del que disposa aquest article la troballa de parts integrants de l'estructura arquitectònica d'un bé immoble d'interès cultural o catalogat. Això no obstant, la troballa haurà de ser notificada en un termini màxim de 48 hores al consell insular o a l'ajuntament.

4. El que es disposa en aquest article no serà d'aplicació respecte dels objectes obtinguts en una intervenció arqueològica autoritzada.

Article 64. Lliurament de béns mobles a museus

1. Els objectes arqueològics i/o paleontològics adquirits per qualsevol títol per les administracions públiques i els dipositats, o bé els incautats per actuacions policials, judicials, inspeccions de les autoritats de marina o qualsevol altra, sense perjudici de la seva titularitat, es lliuraran a museus públics, d'acord amb els criteris assenyalats a l'article 53.2 de la llei present.

2. Els materials arqueològics i/o paleontològics la titularitat dels quals no quedi acreditada i no hagin estat declarats béns d'interès cultural o catalogats no podran ser exposats públicament. En cas contrari, tindran la consideració de béns de domini públic, tret de prova en contrari, i hauran de ser dipositats en un museu públic.

TÍTOL IV PATRIMONI ETNOLÒGIC

Article 65. Definició

Formen part del patrimoni etnològic els llocs i els béns mobles i immobles, com també els coneixements i les activitats que són o han estat expressió rellevant de la cultura tradicional del poble de les Illes Balears en els aspectes materials, econòmics, socials o espirituals.

Article 66. Classificació

1. Són béns immobles de caràcter etnològic les edificacions, les instal·lacions, les parts o els conjunts d'aquestes, el model dels quals és expressió de coneixements adquirits, arrelats i transmesos consuetudinàriament i l'estil dels quals s'acomoda, en conjunt o parcialment, a una classe, tipus o forma arquitectònics utilitzats tradicionalment per les comunitats o grups de persones.

2. Són béns mobles de caràcter etnològic aquells objectes i instruments que constitueixen la manifestació o el producte d'activitats laborals, estètiques i lúdiques, pròpies de qualsevol grup humà, arrelades i transmeses consuetudinàriament.

Article 67. Béns etnològics immaterials

1. Els béns etnològics immaterials, com a usos, costums, comportaments o creacions, juntament amb les restes materials en què es puguin manifestar, seran salvaguardats per l'administració competent segons aquesta llei, i se'n promouran la investigació i la recollida exhaustiva en suports materials que en garanteixin la transmissió a les generacions futures.

2. Igualment seran objecte d'estudi, documentació i conservació aquells coneixements i activitats propis del poble de les Illes Balears.

3. *Derogat*⁴

TÍTOL V DEL PATRIMONI HISTORICOINDUSTRIAL

Article 68. Definició

Formen part del patrimoni historicoindustrial els béns mobles i immobles que constitueixen manifestacions del passat tecnològic, industrial i productiu de les Illes Balears, que siguin susceptibles de ser estudiats mitjançant la metodologia pròpia de la història de l'art, la història econòmica o de la història de la ciència i de la tècnica.

Article 69. Classificació

1. Són béns immobles de caràcter historicoindustrial les fàbriques, les edificacions o les instal·lacions que són expressió i testimoni de sistemes vinculats a la producció tècnica i industrial, i que hagin perdut el seu sentit pràctic i restin sense utilitzar-se.

---

⁴ Apartat afegit per la Llei 8/2004, de 23 de desembre, esmentada en la nota 1. Posteriorment, ha estat derogat per la Llei 18/2019, de 8 d'abril, també esmentada en la nota 1.

2. Són béns mobles de caràcter historicoindustrial els vehicles, les màquines, els instruments i les peces d'enginyeria que hagin perdut el seu sentit pràctic i restin sense utilitzar-se.

TÍTOL VI MUSEUS

Article 70. Definició i funcions

1. Són museus les institucions de caràcter permanent, obertes al públic, que adquireixen, reuneixen, conserven, investiguen, comuniquen i exhibeixen per a fins d'estudi, instrucció pública i contemplació, conjunts i col·leccions de valor històric, artístic, arqueològic, historicoindustrial, paleontològic, etnològic, antropològic, científic, tècnic o de qualsevulla altra naturalesa cultural.

2. Són funcions dels museus:

- a) La conservació, la catalogació, la restauració i l'exhibició ordenada de les col·leccions.
- b) La investigació, en l'àmbit de les seves col·leccions, de les seves especialitats i del seu entorn cultural.
- c) L'organització periòdica d'exposicions científiques i divulgatives, d'acord amb la naturalesa del museu.
- d) L'elaboració i la publicació de monografies i catàlegs dels seus fons.
- e) El desenvolupament d'una activitat didàctica educativa en relació amb els seus fons.
- f) Qualsevol altra activitat o funció que reglamentàriament o per llei específica els encomanin.

Article 71. Fons dels museus

Formen part del patrimoni històric, susceptible de ser conservat en museus, aquells objectes d'interès històric, artístic, arqueològic, historicoindustrial, paleontològic, etnològic, científic, tècnic o de qualsevol altra naturalesa, que resultin significatius del desenvolupament de l'home i el seu entorn.

Article 72. Col·leccions

Són col·leccions els conjunts de béns culturals d'interès especial conservats per institucions, persones físiques o jurídiques que no tinguin les condicions que aquesta llei estableix per als arxius, biblioteques i museus.

Article 73. Creació i legislació

La creació, l'autorització i la qualificació d'un museu es regularan per la seva legislació específica. Les col·leccions es regularan també per la seva legislació específica.

TÍTOL VII PATRIMONI BIBLIOGRÀFIC

Article 74. Definició de biblioteques

Són biblioteques les institucions culturals on es reuneixen, conserven, seleccionen, inventarien, cataloguen, classifiquen i difonen conjunts o col·leccions de llibres, fullets, publicacions periòdiques, documentació gràfica, manuscrits, registres sonors i visuals, informàtics i d'altres materials bibliogràfics o reproduïts en qualsevol suport, actual o futur, per a l'ús en sala pública o mitjançant préstec temporal amb fins educatius, d'investigació, d'informació, de recreació o de cultura.

Article 75. Contingut del patrimoni bibliogràfic

1. Formen part del patrimoni bibliogràfic de les Illes Balears les biblioteques i col·leccions bibliogràfiques de titularitat pública i les obres literàries, històriques, científiques o artístiques de caràcter unitari o seriat, en escriptura manuscrita o impreses, de les quals no consta l'existència, almenys, de tres exemplars a les biblioteques o als serveis públics radicats a les Illes Balears, editades dins el seu àmbit o fora d'aquest i que són d'interès cultural per al poble de les Illes Balears.

2. Integren, així mateix, el patrimoni bibliogràfic de les Illes Balears els exemplars que són producte d'edicions de pel·lícules cinematogràfiques, discs, fotografies, materials audiovisuals i d'altres de semblants, sigui quin sigui el seu suport material, dels quals no consta l'existència, almenys, de tres exemplars en els serveis públics radicats a les Illes Balears, o d'un, en el cas de pel·lícules cinematogràfiques que siguin d'interès cultural.

3. Igualment, formen part del patrimoni bibliogràfic de les Illes Balears les obres de més de cent anys d'antiguitat i les obres manuscrites, com també, els fons bibliogràfics que per la seva singularitat, unitat temàtica o rellevància siguin establerts per reglament o per la seva regulació específica.

TÍTOL VIII

PATRIMONI DOCUMENTAL⁵

---

⁵ Segons es desprèn de l'apartat 3r de l'exposició de motius de la Llei 15/2006, de 17 d'octubre, esmentada en la nota 1, el seu títol II substitueix aquest títol VIII i estableix el nou règim jurídic sobre aquesta matèria. La nova regulació es transcriu a continuació:

«TÍTOL II

DEL PATRIMONI DOCUMENTAL DE LES ILLES BALEARS

Article 5. Concepte

Integren el patrimoni documental de les Illes Balears els arxius i documents tant de titularitat pública com privada, i també els que, generats actualment, són de relleu per al coneixement de l'evolució històrica de les Illes.

Article 6. Béns que l'integren

En qualsevol cas, i sense perjudici de la legislació estatal que els pugui ser d'aplicació, es consideren integrants del patrimoni documental de les Illes Balears, els arxius i documents recollits o que formin part de:

- a) Els fons propis i els referits a les Illes Balears que a hores d'ara es troben integrats a l'Arxiu de la Corona d'Aragó. Molt especialment, s'hi consideren compresos els volums que hi hagi a la secció dels còdexs; els documents recollits als arxius de la Reial Cancelleria, al Consell Suprem d'Aragó, i els emesos per la institució del Mestre Racional, a més dels que en el futur es puguin identificar a qualsevol altra secció.
- b) Els fons recollits per l'Arxiu del Regne de Mallorca, l'Arxiu històric provincial de Maó, l'Arxiu general del Consell de Mallorca, l'Arxiu municipal de Ciutadella i l'Arxiu històric d'Eivissa.
- c) Els arxius i documents de titularitat privada radicats en el territori de les Illes Balears, d'una antiguitat superior als cent anys, produïts, rebuts o conservats per qualsevulla persona física o jurídica, pública o privada.
- d) Els documents d'una antiguitat superior als quaranta anys, produïts, rebuts o conservats per associacions polítiques o sindicals radicades en el territori de les Illes Balears.
- e) Els documents d'una antiguitat superior als quaranta anys, produïts, rebuts o conservats per les fundacions, així com també per qualsevol associació de caràcter privat establerta a les Illes Balears.
- f) Els documents radicats en el territori de les Illes Balears d'una antiguitat superior als quaranta anys, produïts, rebuts o conservats per l'Església Catòlica o les seves congregacions, ordres o instituts de vida consagrada; així com per les altres confessions radicades a les Illes Balears.
- g) Els documents de titularitat pública o privada que, d'acord amb aquesta llei o les seves disposicions de desenvolupament, o amb la Llei de patrimoni històric, adquireixin en endavant la condició d'arxius o documents integrants del patrimoni documental de les Illes Balears.

Article 7. Règim jurídic

1. Els arxius o documents integrants del patrimoni documental de les Illes Balears es regeixen, pel que fa a les categories de protecció del patrimoni i als seus procediments de declaració, per la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears.

2. Quant a la resta d'aspectes del seu règim jurídic, es regeixen per les disposicions contingudes en aquesta llei i les seves disposicions de desenvolupament, sense perjudici de la normativa estatal o, si s'escau, canònica que els pugui ser d'aplicació, així com també pels títols preliminar i primer de la Llei de patrimoni històric en allò que no s'oposi a aquesta llei.

Article 8. Promoció

D'acord amb allò que disposa la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears, el Govern de les Illes Balears ha de promoure, en coordinació i col·laboració amb les altres administracions públiques, el retorn a les Illes dels béns que integren el patrimoni documental de les Illes Balears i que es troben fora del seu territori, tot respectant el patrimoni compartit amb l'Estat i amb altres comunitats autònomes.

Article 76. Definició de document i d'arxius

(...)

Article 77. Contingut del patrimoni documental

(...)

Article 78. Documents amb antiguitat superior a quaranta anys

(...)

Article 79. Documents amb antiguitat superior a cent anys

(...)

**TÍTOL IX
MESURES DE FOMENT I DIFUSIÓ**

Article 80. L'1,5 per cent cultural⁶

1. En el pressupost de qualsevol obra pública, superior a tres-cents mil euros, finançada totalment o parcialment pel Govern de les Illes Balears, els consells insulars, els ajuntaments, els seus organismes autònoms i la resta d'entitats instrumentals que en depenguin i els seus concessionaris, s'ha d'incloure una partida d'import igual o superior a l'1,5 per cent dels fons aportats per aquestes entitats, que s'ha de destinar a la conservació, la restauració, la protecció, l'enriquiment, la investigació, la documentació, la difusió, la posada en valor o en ús o la redacció d'instruments de protecció del patrimoni històric, patrimoni immaterial o al foment de la creativitat artística, i que s'ha d'aplicar amb preferència en la mateixa obra o en el seu entorn immediat.⁷

2. Queden exceptuades d'aquesta obligació les obres que es facin en compliment dels objectius d'aquesta llei i també les que s'hagin de finançar totalment o parcialment amb fons europeus.⁸

3. En el cas que l'obra pública s'executi o s'exploti en virtut de concessió administrativa, el percentatge mínim establert en els punts anteriors s'aplicarà al pressupost total de l'obra.

Article 9. Arxiu de la Corona d'Aragó

1. El que disposa aquest títol s'entén sense perjudici de la constitució del Patronat de l'Arxiu de la Corona d'Aragó i de la participació en el seu si de la comunitat autònoma de les Illes Balears, en els termes que preveu l'Estatut d'Autonomia.

2. Els poders públics de les Illes Balears emprendran les accions necessàries per fer efectiva la constitució del Patronat de l'Arxiu de la Corona d'Aragó, sense perjudici de les actuacions que es puguin realitzar per salvaguardar el patrimoni documental de les Illes Balears en el cas que es desisteixi de constituir l'esmentat patronat o institució similar.»

⁶ Epígraf modificat per la Llei 4/2021, de 17 de desembre, esmentada en la nota 1. D'acord amb la DA 8a d'aquesta Llei 4/2021, de 17 de desembre: "Als projectes d'obra pública finançats amb fons provinents del Mecanisme de Recuperació i Resiliència o del REACT-EU no se'ls ha d'aplicar l'obligació de reserva de l'1% cultural a què fa referència l'article 80 de la Llei 12/1998.". Cal tenir en compte que d'acord amb la DT 2a d'aquesta Llei 4/2021: "La modificació de l'article 80 (Epígraf i apartats 1, 2, 8 i 9) entrarà en vigor l'1 de gener de 2022.

⁷ Apartat modificat per la Llei 4/2021, de 17 de desembre, esmentada en la nota 1.

⁸ Apartat modificat per la Llei 4/2021, de 17 de desembre, esmentada en la nota 1.

4. En el cas que es fraccionès la contractació per raó de gestió o finançament, el pressupost que s'ha de considerar, a l'efecte del que es disposa en els punts anteriors, és el total dels pressuposts de les diverses fases de les obres.

5. Les administracions públiques podran realitzar les inversions previstes al punt 1 d'aquest article mitjançant la seva transferència al consell insular corresponent, o bé directament, sota la coordinació de la Junta Interinsular del Patrimoni Històric per a l'aplicació dels programes d'inversions i ajudes redactats pels consells insulars respectius o pels que pugui elaborar el Govern de les Illes Balears respecte del seu patrimoni històric, tot això sense perjudici de les autoritzacions que siguin preceptives d'acord amb el que disposa aquesta llei.

6. En els expedients de contractació d'obres s'haurà de fer constar la disponibilitat del crèdit necessari per al compliment de l'obligació de reserva determinada en aquest article.

7. Les intervencions culturals que l'Estat faci a les Illes Balears en aplicació de l'1% cultural determinat per la Llei 16/1985, de 25 de juny, *del patrimonio histórico español*, es faran d'acord amb els programes d'inversions i ajudes redactats pels consells insulars respectius o pels que pugui elaborar el Govern de les Illes Balears respecte del seu patrimoni històric, sota la coordinació de la Junta Interinsular del Patrimoni Històric.

8. Les inversions culturals que el Govern de les Illes Balears faci als diferents àmbits insulars en aplicació de l'1,5 per cent cultural, s'han de fer sota la coordinació de la Junta Interinsular del Patrimoni Històric.⁹

9. L'aplicació de l'1,5 per cent cultural es considera una inversió de caràcter extraordinari i, en conseqüència, no pot formar part de les consignacions o partides de l'exercici pressupostari destinades a la investigació, la protecció i el foment del patrimoni històric, patrimoni immaterial i de la creativitat artística.¹⁰

Article 81. Col·laboració

Les administracions públiques competents col·laboraran amb els propietaris i titulars de drets sobre béns culturals per a la conservació, la recuperació i la difusió d'aquests, mitjançant la prestació de l'assessorament tècnic i jurídic necessari i, si s'escau, de la concessió d'ajudes de tipus economicofinancer.

Article 82. Finançament

1. Els consells insulars disposaran les mesures necessàries perquè el finançament de l'adquisició de béns d'interès cultural i dels catalogats, amb la finalitat de destinar-los a un ús que n'asseguri la protecció, tenguí accés preferent al crèdit oficial en la forma i amb els requisits que n'estableixin les normes reguladores.

2. Els consells insulars promouran l'accés al crèdit oficial per al finançament d'obres de conservació, manteniment, rehabilitació i intervenció arqueològica o paleontològica realitzades a béns d'interès cultural o catalogats.

Article 83. Inversions culturals

1. Els consells insulars aprovaran anualment un programa d'inversions i ajudes per a la investigació, la documentació, la conservació, la restauració, la intervenció, la

---

⁹ Apartat modificat per la Llei 4/2021, de 17 de desembre, esmentada en la nota 1.

¹⁰ Apartat modificat per la Llei 4/2021, de 17 de desembre, esmentada en la nota 1.

millora i la posada en valor del patrimoni històric. Aquest programa tindrà en compte els objectius establerts en el Pla Insular de Gestió del Patrimoni Històric, que redactaran i aprovaran els consells insulars, i en el Pla de Gestió del Govern de les Illes Balears respecte del seu patrimoni històric.

2. Quan es tracti d'obres de reparació urgent, l'administració competent podrà concedir una ajuda amb caràcter de bestreta reintegrable que serà inscrita en el Registre de la Propietat, en els termes que reglamentàriament es determinin.

3. Les ajudes per a la conservació de béns immobles podran atorgar-se en forma de crèdit refaccionari, condonable en finalitzar satisfactòriament les obres que es financin al seu càrrec. L'administració competent podrà instar l'anotació preventiva del crèdit refaccionari en el Registre de la Propietat i la posterior conversió en hipoteca en els termes prevists en la legislació hipotecària.

4. Si en el termini de vuit anys, comptadors des de l'atorgament d'un dels ajuts prevists en aquesta llei, l'Administració adquireix el bé, es deduirà del preu d'adquisició la quantitat equivalent a l'import de les ajudes, la qual es considerarà com a pagament a compte.

Article 84. Ajudes

1. Els propietaris i titulars de drets dels béns d'interès cultural o catalogats tindran accés preferent a les ajudes regulades en l'article anterior.

2. Les administracions públiques competents atorgants de les ajudes a què es refereix aquest títol fixaran les garanties necessàries per evitar l'especulació amb els béns que s'adquireixen, conserven, restauren, excaven o es milloren amb fons públics, i determinaran les obligacions que, en contrapartida, adquirirà el propietari o titular del bé per a la millora, la conservació i la utilització d'aquests béns.

3. No es podran acollir a les mesures de foment les persones o entitats que no acreditin el compliment del deure de conservació establert per aquesta llei.

Article 85. Beneficis fiscals per a la rehabilitació d'habitatges

Les ajudes esmentades en els articles anteriors seran compatibles amb els beneficis fiscals establerts per a la rehabilitació d'habitatges.

Article 86. Beneficis fiscals

1. Els propietaris i titulars de drets de béns d'interès cultural o catalogats gaudiran dels beneficis fiscals que determini la legislació de l'Estat, la legislació de les Illes Balears i la normativa de les entitats locals.

2. Els propietaris de jardins històrics gaudiran d'una reducció del 75% de la quota del cànon de sanejament d'aigües, regulat per la Llei de les Illes Balears 9/1991, de 27 de novembre.

3. El Govern de les Illes Balears i els consells insulars promouran una política destinada a les entitats locals, perquè atorguin un tractament fiscal més favorable als propietaris de béns immobles d'interès cultural i catalogats.

Article 87. Pagament amb béns culturals

1. Els propietaris dels béns integrants del patrimoni històric podran convenir amb les administracions públiques competents la cessió en propietat d'aquests béns en

pagament dels seus deutes, d'acord amb la legislació aplicable i després de l'informe de la Comissió de Valoració del Patrimoni Històric.

2. El lliurament en propietat de béns culturals podrà també convenir-se en favor de les entitats locals com a substitució de les cessions i altres càrregues d'obligat compliment, derivades de l'execució de la legislació urbanística, sempre que garanteixin la satisfacció dels beneficis que a l'interès general reportin aquestes cessions.

Article 88. Gestió del patrimoni històric de les administracions públiques

1. El Govern de les Illes Balears i els consells insulars, per al millor manteniment dels seus immobles que pertanyen al patrimoni històric, podran cedir-ne l'ús i l'explotació a les persones i entitats que es comprometin a restaurar-los i mantenir-los; es donarà prioritat en aquesta cessió a les entitats locals interessades.

Aquestes cessions es realitzaran d'acord amb el que es preveu en la Llei 11/1990, de 17 d'octubre, de patrimoni de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

2. Les administracions públiques podran crear patronats, integrats per representants d'aquestes i d'altres institucions, entitats i persones relacionades amb els béns del patrimoni històric de què es tracti, perquè hi col·laborin, assessorin i participin en la gestió i en les diferents activitats.

3. El Govern de les Illes Balears podrà establir que determinats monuments, jaciments arqueològics o paleontològics o museus gestionats per la Comunitat Autònoma siguin administrats en règim d'autonomia econòmica, en els termes que siguin concretats per reglament.

Article 89. Difusió en l'ensenyament

1. El Govern de les Illes Balears ha d'incloure en els currículums dels diferents nivells del sistema educatiu reglat obligatori el coneixement del patrimoni històric de les Illes Balears.

2. El Govern de les Illes Balears ha de promoure els projectes educatius d'investigació i desenvolupament per a la conservació i el manteniment del patrimoni històric de les Illes Balears.

3. El Govern de les Illes Balears i els consells insulars promouran el desenvolupament d'ensenyances especialitzades en la conservació i el manteniment del patrimoni històric i podran establir, a l'efecte, els convenis de col·laboració necessaris amb entitats, privades i/o públiques, i centres de formació especialitzats.

Article 90. Difusió exterior

El Govern de les Illes Balears, juntament amb els consells insulars, ha de promoure la difusió exterior del patrimoni històric de les Illes Balears i els intercanvis culturals. També ha de promoure l'establiment de tractats o convenis, en els termes que preveu l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears.

TÍTOL X

ORGANITZACIÓ I COMPETÈNCIES DE LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES

CAPÍTOL I

COMPETÈNCIES ADMINISTRATIVES

Article 91. Del Govern de les Illes Balears

Correspon al Govern de les Illes Balears:

1. La gestió del Registre de Béns d'Interès Cultural de les Illes Balears i les comunicacions amb el Registre General de Béns d'Interès Cultural de l'Estat.
2. L'organització i la gestió del Catàleg General de les Illes Balears i les comunicacions amb l'Inventari General de Béns Mobles de l'Estat.
3. Exercir la potestat reglamentària normativa en matèria de patrimoni històric, sense perjudici de la potestat d'autoorganització dels consells insulars.
4. La declaració dels documents que integren els cens de béns del patrimoni documental de les Illes Balears i els que s'inclouen en el Catàleg Col·lectiu del Patrimoni Bibliogràfic de les Illes Balears.
5. L'elaboració, l'aprovació i la coordinació dels programes i actuacions de foment, sense perjudici de les mesures que corresponguin a d'altres administracions.
6. L'elaboració i l'aprovació dels plans de coordinació interadministrativa.
7. Exercir amb caràcter subsidiari els drets de tempteig i de retracte, cas de no fer-ho els consells insulars, en els supòsits d'alienació de béns declarats d'interès cultural, catalogats o inclosos a l'Inventari General de l'Estat.
8. Les relacions i la col·laboració amb l'Administració General de l'Estat i d'altres ens públics per a l'execució d'actuacions de defensa del patrimoni històric.

Article 92. Dels consells insulars

Correspon als consells insulars de Mallorca, de Menorca i d'Eivissa i Formentera, en el seu àmbit d'actuació:

1. La iniciació, la incoació, la instrucció i la resolució dels procediments de declaració de béns d'interès cultural, de béns catalogats i d'espais d'interès arqueològic i paleontològic.
2. L'organització i la gestió del Registre Insular de Béns d'Interès Cultural i del Catàleg insular, i les comunicacions amb el Registre de Béns d'Interès Cultural i el Catàleg General de les Illes Balears.
3. La tramitació i la resolució dels procediments relatius a la conservació, la restauració i la rehabilitació dels béns integrants del patrimoni històric.
4. L'exercici, amb caràcter principal, dels drets de tempteig i de retracte sobre l'alienació dels béns del patrimoni històric.
5. L'atorgament de les autoritzacions d'intervencions arqueològiques i/o paleontològiques.
6. L'atorgament de la resta d'autoritzacions, previstes a la normativa de patrimoni històric, quan no estiguin expressament atribuïdes a altres administracions públiques.

7. L'elaboració, l'aprovació, la coordinació i l'execució dels programes d'inversions i ajudes al patrimoni històric, així com les actuacions de foment, sense perjudici de les facultats que es reservi el Govern de les Illes Balears.
8. L'execució de les mesures de protecció del patrimoni etnològic, bibliogràfic, documental i historicoindustrial.
9. La resta de funcions executives i de gestió en matèria de patrimoni històric no atribuïdes expressament per aquesta o altres lleis a qualsevol altra administració pública.
10. Les competències autonòmiques determinades en la Llei 16/1985, de 25 de juny, *del patrimonio histórico español*.

Article 93. Dels ajuntaments

Correspon als ajuntaments de les Illes Balears:

1. La conservació i el manteniment dels béns del patrimoni històric de titularitat municipal.
2. El dret d'intervenir en totes aquelles actuacions i procediments d'altres administracions públiques en matèria de patrimoni històric que es refereixin a béns radicats en els termes municipals respectius.
3. El dret d'estar representats a les comissions insulars del patrimoni històric, en la forma que reglamentàriament es determini.
4. Senyalitzar l'emplaçament dels béns integrants del patrimoni històric que es trobin en el terme municipal respectiu, ordenar les vies d'accés i adoptar les mesures de protecció respecte del trànsit de persones i vehicles.
5. La inspecció i la vigilància de les activitats urbanístiques dels particulars per assegurar l'observança d'aquesta llei, sense perjudici de les competències atribuïdes a les altres administracions públiques.
6. La resta de funcions executives que els atribueix expressament aquesta llei.

CAPÍTOL II LES COMISSIONS INSULARS I LA JUNTA INTERINSULAR DEL PATRIMONI HISTÒRIC

Article 94. Definició

1. Les comissions insulars del patrimoni històric són òrgans col·legiats dels consells insulars que exerceixen funcions consultives i executives que els són pròpies, d'acord amb el que s'estableix en aquesta llei, amb autonomia orgànica.

2. Un reglament orgànic, aprovat pel ple del consell insular, regularà la composició, l'organització i el funcionament d'aquestes comissions insulars.

Article 95. La Junta Interinsular del Patrimoni Històric

1. Es crea la Junta Interinsular del Patrimoni Històric amb la finalitat de coordinar els criteris de protecció, intervenció i gestió del patrimoni històric, dels programes i actuacions de foment, i el manteniment de contactes periòdics que facilitin l'intercanvi d'informació i la coordinació entre els consells insulars i el Govern de les Illes Balears, així com d'exercir la resta de funcions que s'estableixin reglamentàriament.

2. La Junta Interinsular del Patrimoni Històric serà integrada pels membres següents:

- a) El president, que serà el conseller d'Educació, Cultura i Esports del Govern de les Illes Balears o la persona en qui delegui.
- b) Quatre vocals: tres que nomenaran els consells insulars, un per cada consell, i un que nomenarà el conseller d'Educació, Cultura i Esports del Govern de les Illes Balears.

3. La Junta Interinsular del Patrimoni Històric haurà de ser consultada, preceptivament, respecte de la política de protecció, conservació, enriquiment i foment del patrimoni històric, sobre qualsevol projecte de llei o reglament que versï totalment o parcialment sobre les matèries regulades en aquesta llei.

4. La Junta Interinsular del Patrimoni Històric podrà crear les comissions tècniques adients per tractar temes de caràcter general o específics. Les funcions i la composició de les comissions s'establiran reglamentàriament.

S'ha de crear la Comissió de Valoració del Patrimoni Històric, encarregada de realitzar els informes tècnics de valoració que se sol·licitin sobre els béns del patrimoni històric.

5. La Junta Interinsular del Patrimoni Històric podrà sol·licitar informes o estudis a especialistes o a institucions sobre temes que afectin el patrimoni històric.

6. La Junta Interinsular del Patrimoni Històric podrà qualificar les entitats que puguin merèixer la condició d'institucions consultives, d'acord amb l'article 96 d'aquesta llei, atesa la seva vàlua i capacitat.

7. La Junta Interinsular del Patrimoni Històric es reunirà, com a mínim, una vegada a l'any i quan ho sol·liciti, almenys, una de les institucions representades o ho determini el president. A les reunions hi podran assistir els vocals, acompanyats dels assessors que considerin oportuns, els quals tendran veu, però no vot.

8. La Junta Interinsular del Patrimoni Històric elaborarà i aprovarà el seu reglament d'organització i funcionament.

CAPÍTOL III DELS ÒRGANS CONSULTIUS

Article 96. Institucions consultives

A l'efecte del que disposa l'article 9.1.a) d'aquesta llei, són institucions consultives:

1. La Universitat de les Illes Balears.
2. L'Institut d'Estudis Baleàrics.
3. L'Institut Menorquí d'Estudis.
4. L'Institut d'Estudis Eivissencs.
5. Les entitats de vàlua i capacitat, que siguin qualificades per la Junta Interinsular del Patrimoni Històric.

En cas que l'administració competent ho consideri necessari, se sol·licitaran els informes pertinents a tècnics i/o organismes adients.

CAPÍTOL IV COORDINACIÓ INTERADMINISTRATIVA

Article 97. Col·laboració

Les administracions públiques competents en matèria de patrimoni històric ajustaran la seva actuació als principis de col·laboració, cooperació i lleialtat institucional, d'acord amb les regles generals de les relacions interadministratives.

Article 98. Informació

1. Els ajuntaments proporcionaran al consell insular i al Govern de les Illes Balears la informació necessària per a l'exercici de les seves competències.

2. Així mateix, comunicaran al consell insular, en el termini més breu possible, qualsevol situació de perill de destrucció o deterioració en què es trobin els béns del patrimoni històric.

3. El Govern de les Illes Balears i els consells insulars informaran els ajuntaments afectats d'aquelles circumstàncies que afectin béns d'interès cultural i béns catalogats radicats en el seu terme municipal, especialment de qualsevol situació de perill de deterioració o destrucció que pugui afectar-los.

Article 99. Plans insulars de gestió del patrimoni històric.

1. Els plans dels consells insulars aprovaran, cada dos anys, un pla d'objectius, sota el nom genèric de Pla Insular de Gestió del Patrimoni Històric, el qual establirà el conjunt d'actuacions i prioritats de l'acció pública destinades a ordenar i facilitar les tasques preventives, la intervenció, la conservació i la difusió del patrimoni històric.

2. Les determinacions del Pla Insular de Gestió del Patrimoni Històric seran vinculants per a les administracions actants en relació amb l'atorgament de subvencions i amb el finançament de projectes d'obres o serveis que afectin béns d'interès cultural o catalogats, sense perjudici del que disposi el mateix pla.

TÍTOL XI INFRACCIONS I SANCIONS

CAPÍTOL I INFRACCIONS

Article 100. Classes

1. Constitueixen infraccions administratives, i seran sancionades pel consell insular, les accions o omissions que, sempre que no constitueixin delictes, s'esmenten en aquesta llei.

2. Les infraccions es classifiquen en molt greus, greus i lleus.

Article 101. Infraccions molt greus

Tenen la consideració d'infraccions molt greus:

1. L'incompliment per part dels propietaris, titulars de drets reals o posseïdors de béns d'interès cultural o catalogats, dels deures establerts a l'article 26 d'aquesta llei.

2. La destrucció, l'enderrocament, el desplaçament o la remoció il·legals de qualsevol bé d'interès cultural o catalogat, o afectat per un procediment de declaració com a tal, com també qualsevol acció o omissió que produeixi danys irreparables en aquest tipus de béns.
3. L'exportació il·legal dels béns integrants del patrimoni històric en els casos previstos en la legislació específica.
4. L'incompliment de les condicions de retorn fixades per a l'exportació temporal, legalment autoritzada, dels béns integrants del patrimoni històric.
5. La destrucció o l'eliminació no autoritzades dels béns integrants del patrimoni documental i bibliogràfic, en els casos previstos en la legislació específica.

Article 102. Infraccions greus

Es consideren infraccions greus:

1. L'incompliment per part dels propietaris, titulars de drets reals o posseïdors dels béns integrants del patrimoni històric, dels deures establerts en els punts 1 i 2 de l'article 22 d'aquesta llei.
2. L'atorgament pels ajuntaments de llicències urbanístiques, de remoció o de desplaçament de béns immobles d'interès cultural i catalogats, quan s'incompleixi el que disposen els articles 8.3, 36 i 37 d'aquesta llei.
3. La realització d'obres a monuments, conjunts històrics, jardins històrics, llocs històrics o llocs d'interès etnològic, sense l'autorització pertinent.
4. La realització d'obres o de qualsevol altra intervenció a béns d'interès cultural o catalogats que contravengui el que disposen els articles 29.2, 31, 35, 39.3, 41, 44 i 45 d'aquesta llei.
5. La realització d'excavacions, prospeccions i altres actuacions arqueològiques, geològiques i paleontològiques, sense l'autorització administrativa corresponent, quan s'incompleixi el que preceptuen els articles 51.1 i 2 i 52 d'aquesta llei, o si s'escau, les condicions que s'hi fixin.
6. Les obres de remoció de terres, de demolició o qualssevol altres realitzades amb posterioritat en el lloc on s'hagi produït una troballa casual d'objectes arqueològics que no s'hagués comunicat immediatament a l'administració competent.
7. La manca de comunicació a les administracions públiques competents de les subhastes que afectin béns del patrimoni històric.
8. L'incompliment del deure de permetre l'accés d'inspectors i investigadors, i la visita pública als béns d'interès cultural.
9. L'incompliment de les obligacions de comunicació del descobriment de restes arqueològiques i de lliurament dels béns trobats.
10. L'incompliment de la suspensió d'obres amb motiu del descobriment de les restes arqueològiques i de les suspensions d'obres acordades per l'administració competent.
11. L'ús no autoritzat de detectors de metalls als béns integrants del patrimoni històric de les Illes Balears.
12. La inobservança del deure de portar el llibre-registre de transmissions o l'omissió o inexactitud de les dades que s'hi han de fer constar.

Article 103. Infraccions lleus

Són infraccions lleus:

1. L'incompliment per part dels propietaris, titulars de drets reals o posseïdors dels béns integrants del patrimoni històric, dels deures establerts en els articles 9.2 i 34.1 i 2 d'aquesta llei.
2. La retenció il·legal o el dipòsit indegut de documents integrants del patrimoni documental o bibliogràfic.
3. La manca de comunicació a les administracions públiques competents de les dades o la informació exigida en els articles 3.1, 7.3, 12.2, 16.2, 32.2, 40.1, 43, 44.2, 51.2, 59, 60.1 i 61.1 d'aquesta llei.
4. L'obstaculització injustificada de les vies d'accés als béns immobles del patrimoni històric establertes per les administracions públiques competents.
5. L'ocultació a les administracions públiques competents de dades relatives als aspectes històrics, científics o artístics dels béns integrants del patrimoni històric.
6. La col·locació de publicitat, instal·lacions o elements no autoritzats a monuments, edificis o elements arquitectònics declarats béns d'interès cultural o catalogats.
7. Qualsevol altre incompliment dels deures establerts en aquesta llei que suposi un dany d'escassa entitat o perjudiqui lleugerament el patrimoni històric.

Article 104. Desenvolupament de disposicions

El Govern de les Illes Balears podrà desenvolupar reglamentàriament les disposicions d'aquest capítol, sense introduir noves infraccions ni alterar la naturalesa de les que la llei preveu, per tal d'identificar de manera més precisa les conductes mereixedores de sanció.

CAPÍTOL II RESPONSABILITAT DE LES INFRACCIONS

Article 105. Responsabilitat

1. Són responsables de les infraccions les persones físiques o jurídiques que siguin autores de les conductes o omissions descrites en els articles precedents.
2. Seran també responsables, si s'escau:
  - a) Els propietaris, titulars de drets reals o posseïdors dels béns en què es realitzi la conducta infractora, quan la consentin expressament o tàcitament i no adoptin les mesures necessàries per impedir el dany en els béns del patrimoni històric.
  - b) Els promotors, constructors i tècnics directors de les obres o intervencions considerades il·legals d'acord amb aquesta llei, pel que fa a la seva execució o a l'incompliment de les ordres administratives de suspensió.
  - c) Els professionals i tècnics autors dels projectes d'obres que impliquin la destrucció o la deterioració del patrimoni històric.
  - d) Els tècnics que emetin informe favorable sobre les llicències, les autoritzacions i els projectes d'obres que impliquin la destrucció o la deterioració del patrimoni històric, el contingut dels quals sigui manifestament constitutiu d'infracció d'acord amb aquesta llei.

- e) Les autoritats i els membres de les corporacions locals, o d'òrgans col·legiats, que autoritzin o votin favorablement llicències, autoritzacions i projectes d'obres el contingut dels quals sigui manifestament constitutiu d'infracció d'acord amb aquesta llei.

3. Són també responsables de les infraccions d'aquesta llei els qui, coneixent l'incompliment de les obligacions que s'hi estableixen, n'obtenen un benefici.

Article 106. Gradació de la responsabilitat

1. Es prendran en consideració com a circumstàncies modificatives de la responsabilitat, a l'efecte d'atenuar o agreujar les sancions que corresponguin, les següents:

- a) El valor del bé objecte de l'acció infractora.
- b) El dany econòmic, social, històric, artístic o simbòlic causat, com també el benefici obtingut amb la conducta infractora.
- c) El grau d'intencionalitat o de reiteració.
- d) La reincidència.
- e) La negativa a col·laborar amb les administracions públiques competents o a complir les ordres de suspensió d'obres il·legals.
- f) La reparació espontània dels danys causats.

2. Hi haurà reincidència quan, en els quinze darrers anys, l'autor dels fets hagi estat sancionat per qualsevol infracció en matèria de patrimoni històric.

Article 107. Responsabilitats administratives

Les responsabilitats administratives que es derivin del procediment sancionador seran compatibles amb l'exigència a l'infractor de la reposició de la situació alterada per ell mateix a l'estat originari, com també amb la indemnització pels danys i perjudicis causats al patrimoni històric de titularitat pública.

CAPÍTOL III SANCIONS

Article 108. Classificació de les sancions

1. Les infraccions a què es refereix aquest títol, sempre que els danys causats puguin ser valorats econòmicament o el responsable n'obtingui un benefici econòmic, se sancionaran amb multa d'entre una i quatre vegades el valor del dany o del benefici.

2. En la resta de casos, s'imposaran les sancions següents:

- a) Infraccions molt greus: multa de 25.000.001 a 100.000.000 de pessetes.
- b) Infraccions greus: multa d'entre 10.000.001 a 25.000.000 de pessetes.
- c) Infraccions lleus: multa d'entre 100.000 a 10.000.000 de pessetes.

Article 109. Incompliment de l'autorització

Els beneficiaris de qualsevol autorització per realitzar intervencions arqueològiques o paleontològiques que incompleixin les obligacions o condicions establertes a l'atorgament de l'autorització o al que es disposa en la present llei i normativa de

desenvolupament, i hagin estat sancionats, no podran obtenir noves autoritzacions dins un termini de tres anys, comptadors des de la resolució sancionadora ferma.

Article 110. Òrgans competents per a l'exercici de la potestat inspectora i sancionadora

1. L'òrgan per incoar els expedients sancionadors és el president del consell insular o el conseller delegat.

2. L'òrgan per imposar les sancions per infraccions lleus és el president del consell insular o el conseller delegat, mentre que per imposar les sancions per infraccions greus o molt greus és el ple de la corporació insular, a proposta del seu president o conseller delegat.

3. El reconeixement voluntari de la pròpia responsabilitat per part de l'infractor, comunicat al consell insular abans de la iniciació del procediment sancionador, o en qualsevol moment de la seva tramitació anterior a la notificació de la proposta de resolució, reduirà en un 20% la quantia de la multa que s'ha d'imposar.

CAPÍTOL IV PRESCRIPCIÓ DE LES INFRACCIONS I SANCIONS

Article 111. Prescripció

1. Les infraccions establertes en aquest títol prescriuran, les lleus als dos anys, les greus als cinc anys i les molt greus als deu anys.

2. Les sancions fixades en aquest títol prescriuran, les lleus als sis mesos, les greus a l'any i les molt greus als tres anys.

CAPÍTOL V PROCEDIMENT

Article 112. Procediment

L'exercici de la potestat sancionadora en la matèria objecte d'aquesta llei exigirà el procediment previst amb caràcter general pel consell insular, sense perjudici del que estableixen els articles següents.

Article 113. Mesures de protecció

1. Els òrgans dels consells insulars responsables de la tramitació dels procediments sancionadors adoptaran, mitjançant resolució motivada, les mesures de protecció i conservació dels béns integrants del patrimoni històric tan aviat com tinguin notícia que es realitzen, o s'han realitzat, actuacions constitutives d'infracció administrativa, sense que sigui necessària l'adopció prèvia de l'acord d'iniciació del procediment.

2. Aquestes mesures provisionals podran ser revisades o completades durant la tramitació del procediment.

3. L'òrgan competent per imposar la sanció pot acordar, com a sanció accessòria, el comís dels materials i estris emprats en l'activitat il·legal.

Article 114. Suspensions

1. El consell insular suspendrà qualsevol obra o intervenció il·legal en els béns d'interès cultural o catalogats, com també en les zones on s'hagin trobat restes arqueològiques o paleontològiques. La suspensió podrà ser ordenada pels ajuntaments, si es tracta d'obres o actuacions subjectes a llicència municipal.

2. Quan les obres o intervencions puguin ser constitutives d'una infracció greu o molt greu, el consell insular responsable de la tramitació del procediment sancionador podrà ordenar, com a mesura de cautela, la immobilització, el precinte o el dipòsit dels materials i instruments emprats en les dites obres o intervencions.

Article 115. Dipòsit cautelar

El consell insular podrà acordar el dipòsit cautelar dels béns integrants del patrimoni històric que es trobin en possessió de persones que es dediquen a comercialitzar-los, si no poden acreditar la seva adquisició legal.

Article 116. Publicació de les multes

El consell insular publicarà anualment en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears* la relació de persones físiques i jurídiques a les quals s'hagin imposat multes superiors als cinc milions de pessetes, sempre que la sanció hagi esdevingut ferma.

Article 117. Cooperació policial

La policia local i la resta de cossos de seguretat, en els àmbits de les seves competències, cooperaran amb els consells insulars per a la vigilància, inspecció i sanció de les infraccions contra el patrimoni històric de les Illes Balears.

Article 118. Foment de la vigilància

Per tal de garantir una conservació efectiva del patrimoni històric, el Govern de les Illes Balears i els consells insulars promouran mesures de col·laboració que potenciïn i incrementin la seva vigilància, especialment quan pugui ser afectat per actes d'expoliació o de destrucció.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Disposició addicional primera

1. Els béns radicats a les Illes Balears que hagin estat declarats d'interès cultural, o hagin estat inclosos a l'Inventari General de Béns Mobles, d'acord amb la Llei 16/1985, de 25 de juny, *del patrimonio histórico español*, passen a tenir respectivament la consideració de béns d'interès cultural o de béns catalogats del patrimoni històric de les Illes Balears.

2. Els béns referits en el punt anterior seran inscrits d'ofici en els registres corresponents.

Disposició addicional segona

L'exportació de béns integrants del patrimoni històric es regirà per la legislació de l'Estat.

Disposició addicional tercera

En el termini de sis mesos, comptadors des de l'entrada en vigor d'aquesta llei, es constituïran les comissions mixtes a què fa referència el seu article 4. En el mateix termini s'hauran de constituir la Junta Interinsular del Patrimoni Històric i la Comissió de Valoració del Patrimoni Històric.

Disposició addicional quarta. Creació i manteniment del Museu de Formentera

1. En el termini màxim de tres anys, a partir de l'entrada en vigor d'aquesta llei, el Govern de les Illes Balears atorgarà un conveni de finançament amb el Consell Insular d'Eivissa i Formentera amb l'objecte que aquesta corporació insular creï el Museu de Formentera.

2. Aquest instrument de col·laboració, que no suposarà cap càrrega econòmica per al Consell Insular d'Eivissa i Formentera, inclourà les despeses anuals de manteniment del Museu de Formentera.

Disposició addicional cinquena. Règim de preferència normativa i usos permesos a BIC i als béns catalogats¹¹

1. Seran d'aplicació als béns que hagin estat declarats béns d'interès cultural o béns catalogats les mesures derivades del règim de patrimoni historicoartístic amb preferència a les mesures contingudes a la normativa territorial i urbanística.

2. Als béns d'interès cultural i als béns catalogats situats a sòl rústic es podran autoritzar activitats permanents culturals, mediambientals i educatives sense necessitat de la prèvia declaració d'interès general, sense perjudici que siguin exigibles les preceptives llicències municipals d'activitats. Si l'autorització d'aquests usos comporta la realització de qualsevol tipus d'obra, s'haurà d'obtenir la corresponent autorització prèvia de la Comissió Insular de Patrimoni o òrgan competent del consell insular respectiu.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Disposició transitòria primera

Els procediments regulats en aquesta llei, que s'hagin iniciat abans de la seva entrada en vigor, es regiran d'acord amb la normativa anterior.

Disposició transitòria segona. Regulació dels museus de les Illes Balears

En el termini de sis mesos, a partir de l'entrada en vigor d'aquesta llei, el Govern de les Illes Balears, prèvia audiència als consells insulars i als interessats, aprovarà un decret que determinarà i regularà la condició dels museus legalment constituïts a les Illes Balears.

---

¹¹ Disposició afegida per la Llei 10/2010, de 27 de juliol, esmentada en la nota 1.

Disposició transitòria tercera. Redacció dels catàlegs municipals¹²

1. Els ajuntaments de les Illes Balears que no tinguin Catàleg de Protecció del Patrimoni Històric aprovat definitivament, disposaran fins al dia 1 de gener del 2009 per modificar els seus instruments de planejament general amb la finalitat d'incloure-hi el Catàleg de Protecció del Patrimoni Històric.

2. En el cas que s'incompleixi aquest termini, la formació del Catàleg de protecció del patrimoni històric s'ha de tramitar conjuntament amb la primera revisió de l'instrument de planejament general que es redacti.¹³

3. *Derogat*¹⁴

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

1. Queden derogades les normes d'igual o inferior rang que contradiguin o s'oposin al que disposa aquesta llei.

2. Queden derogades expressament les disposicions següents:

- a) La Llei 3/1987, de 18 de març, de mesures de foment del patrimoni històric de les Illes Balears.
- b) El Decret de les Illes Balears 94/1991, de 31 d'octubre, pel qual es regula la declaració dels béns d'interès cultural de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, d'acord amb la Llei 16/1985, de dia 25 de juny, *del patrimonio histórico español* i amb el Reial Decret 111/1986, de dia 10 de gener, de desenvolupament parcial de l'esmentada llei, atesa la sentència del Tribunal Constitucional 17/1991, de dia 31 de gener, pel qual es crea el Registre de Béns d'Interès Cultural de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, així com l'inventari del patrimoni cultural moble d'aquesta comunitat.
- c) El Decret de les Illes Balears 54/1986, de 10 de juny, pel qual es regulen les comissions de patrimoni historicoartístic i les posteriors modificacions d'aquest.
- d) El Decret de les Illes Balears 18/1984, de 23 de febrer, de creació de la Comissió en matèria d'Arqueologia i Etnologia de Balears.

DISPOSICIONS FINALS

Disposició final primera

En el termini d'un any, comptador des de l'entrada en vigor d'aquesta llei, el Govern de les Illes Balears haurà de presentar al Parlament un projecte de llei dels arxius, biblioteques i museus de les Illes Balears.

---

¹² Disposició derogada per la Llei 11/2002, de 23 de desembre, i posteriorment afegida per la Llei 1/2005, de 3 de març, i modificada per la Llei 4/2008, de 14 de maig i per la Llei 7/2012, de 13 de juny, totes esmentades en la nota 1.

¹³ Apartat modificat per la Llei 7/2012, de 13 de juny, esmentada en la nota 1.

¹⁴ Apartat derogat pel DL 2/2012, de 17 de febrer, esmentat en la nota 1. Vegeu també la Llei 7/2012, de 13 de juny, esmentada en la nota 1.

Disposició final segona

S'autoritza el Govern de les Illes Balears per dictar les disposicions d'aplicació i desenvolupament d'aquesta llei que siguin necessàries i, en particular, actualitzar per decret la quantia de les sancions fixades a l'article 108 de la llei present.

Disposició final tercera

En tot allò no previst en aquesta llei, serà d'aplicació la Llei 16/1985, de 25 de juny, *del patrimonio histórico español*.

Disposició final quarta

Aquesta llei entrarà en vigor l'endemà del dia en què s'hagi publicat en *el Butlletí Oficial de les Illes Balears*.